

รายงานประจำปี 2560

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

สารบัญ

สารจากอธิบดี

ส่วนที่ 1

ข้อมูลขององค์กร

ทำเนียบผู้บริหาร	5
ประวัติความเป็นมา	9
สัญลักษณ์ขององค์กร	10
วิสัยทัศน์/ค่านิยม/ พันธกิจ	11
ยุทธศาสตร์/เป้าประสงค์/กลยุทธ์	12
โครงสร้างและพระราชบัญญัติ	14
สถานที่ตั้ง ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	15
อัตรากำลัง	16
สถานประกอบการที่อยู่ในความรับผิดชอบ	17

ส่วนที่ 2

ข้อมูลทางการเงิน

งบประมาณรายจ่าย	20
งบแสดงฐานะการเงิน ประจำปีงบประมาณ 2560	22

ส่วนที่ 3

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

แผนที่ยุทธศาสตร์	26
ด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่	27
ด้านอุตสาหกรรมพื้นฐาน	62
ด้านโลจิสติกส์อุตสาหกรรม	70

ส่วนที่ 4

กิจกรรมในรอบปี

74

สารอธิบดี

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ปัจจุบัน สถานการณ์เศรษฐกิจของโลกมีการเปลี่ยนแปลงและผันผวนค่อนข้างสูง ประกอบกับการแข่งขันทางด้านธุรกิจที่มีความซับซ้อนและรุนแรง ส่งผลให้การประกอบธุรกิจโดยเฉพาะธุรกิจด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานจำเป็นต้องมีการปรับตัวและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ในฐานะที่เป็นองค์กรหลักที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการและพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน จึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างโอกาสและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบการ โดยการสนับสนุนและเสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขัน รวมทั้งกำกับดูแลการประกอบกิจการเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างความมั่นคงด้านวัตถุดิบสำหรับภาคอุตสาหกรรมไทย

ในปี 2560 ที่ผ่านมา กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้ดำเนินโครงการสำคัญต่างๆ เพื่อพัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้เข้าสู่มาตรฐานอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างต่อเนื่อง ทั้งการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานเข้าสู่มาตรฐานเหมืองแร่สีเขียวและมีความรับผิดชอบต่อสังคมตามเกณฑ์ Green Mining และ CSR-DPIM การส่งเสริมการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เครือข่ายทุกภาคส่วนในการดูแลสังคมและสิ่งแวดล้อม การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการสำรวจระยะไกลมาใช้ตรวจสอบกำกับดูแลการทำเหมืองแร่ และการพัฒนาพื้นที่ประกอบการทำเหมืองแร่ให้มีการปรับปรุงสภาพและใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ ทั้งนี้ รวมถึงการมุ่งเน้นการพัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยีรีไซเคิลเพื่อเป็นแหล่งวัตถุดิบทดแทนให้แก่ภาคอุตสาหกรรม โดยมีความมุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการดำเนินงานที่กล่าวมาข้างต้นจะเป็นส่วนสำคัญที่ผลักดันให้อุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานสามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืน

สำหรับภารกิจด้านโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรม กรมได้ดำเนินการตามแผนงานการยกระดับความสามารถการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานของภาคอุตสาหกรรมมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปีที่ผ่านมาสามารถพัฒนาระดับและเสริมสร้างศักยภาพด้านการจัดการโลจิสติกส์ในสถานประกอบการจำนวน 335 ราย พัฒนานักกลางด้านโลจิสติกส์ 1,224 ราย และลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานคิดเป็นมูลค่า 2,075 ล้านบาท

นอกจากนี้ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2560 โดยมีหลักการเพื่อบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงคุณภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนอย่างรอบคอบ รวมทั้งมีการจัดสรรผลประโยชน์ระหว่างรัฐ ผู้ประกอบการ และชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ทำเหมืองแร่และพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรม

อย่างไรก็ตามในปี 2561 เป็นต้นไป กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้มีการปรับบทบาทภารกิจและโครงสร้างใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายประเทศไทย 4.0 และอุตสาหกรรม 4.0 โดยมีทิศทางของการปรับบทบาทและภารกิจให้เป็นลักษณะการบริหารจัดการวัตถุดิบอุตสาหกรรม ทั้งวัตถุดิบจากแหล่งธรรมชาติ (Natural Raw Materials) วัตถุดิบทดแทน (Secondary Raw Materials) ที่ได้จากการรีไซเคิลขยะหรือของเสีย และวัตถุดิบขั้นสูง (Advanced Raw Materials) ที่เป็นแร่ โลหะ สารประกอบจากแร่ และโลหะขั้นคุณภาพสูง เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายในอนาคตของประเทศ ทั้งนี้ มีการถ่ายโอนภารกิจด้านโลจิสติกส์ไปสังกัดกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจภายใต้การปรับโครงสร้างใหม่ของกระทรวงอุตสาหกรรม

สุดท้ายนี้ผมขอขอบคุณคณะผู้บริหารและบุคลากรของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ทุกท่านที่ได้ร่วมกันปฏิบัติงานด้วยความเสียสละอย่างเต็มกำลังและความสามารถและผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าพวกเราจะช่วยกันปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความมุ่งมั่น ซื่อสัตย์สุจริตเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเช่นนี้สืบไป

(นายวิษณุ ทับเที่ยง)

อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ส่วนที่ 1

ข้อมูลขององค์กร

- ทำเนียบผู้บริหาร
- ประวัติความเป็นมา
- สัญลักษณ์ขององค์กร
- วิสัยทัศน์/ค่านิยม/พันธกิจ
- ยุทธศาสตร์/เป้าประสงค์/กลยุทธ์
- โครงสร้างและพระราชบัญญัติ
- สถานที่ตั้ง ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- อัตราค่าจ้าง
- สถานประกอบการที่อยู่ในความรับผิดชอบ

READ MORE

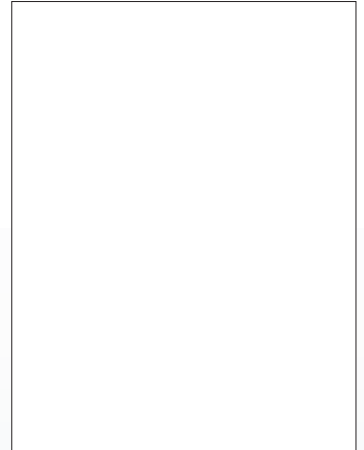
ผู้บริหาร

Organization Chart (ปัจจุบัน)

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

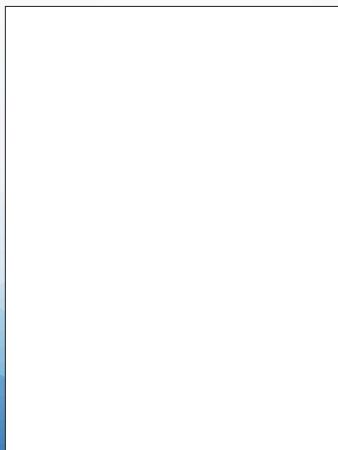

1. นายวิชณุ กัทเทียม **อธิบดี**
2. นายสุระ เพชรพิรุณ **รองอธิบดี**
3. นายนิรันดร์ ยิ้มหิสรานนท์ **รองอธิบดี**
4. นายไพรัตน์ เจริญกิจ **วิศวกรเหมืองแร่เชี่ยวชาญ**
5. ว่าว **วิศวกรโลหการเชี่ยวชาญ**
6. ว่าว **นักวิเคราะห์นโยบายและแผนเชี่ยวชาญ**
7. นางสาวลัดดาวัลย์ คงเอี่ยมตระกูล

ผู้อำนวยการ

กลุ่มตรวจสอบภายใน

8. นางชยมัย ชาลี

เลขาธิการกรม

สำนักงานเลขาธิการกรม

9. นายสัจจวร นาคเนียม

ผู้อำนวยการ

กองกฎหมาย

10. นายสกล อนันต์วัณชีชา

ผู้อำนวยการ

กองนวัตกรรมวัสดุและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

11. นายสกล จุลภา

ผู้อำนวยการ

กองบริการงานอนุญาต

12. นายนคร ศรีมงคล

ผู้อำนวยการ

กองบริหารจัดการวัสดุอุตสาหกรรม

13. นายอนุ ทิลลประวิทย์

ผู้อำนวยการ

กองบริหารสิ่งแวดล้อม

8

9

10

11

12

13

14. นายชเชนุ อมรโชติ

ผู้อำนวยการ

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

15. นายศุภชัย พงษ์ศิริวรรณ

ผู้อำนวยการ

กองวิศวกรรมบริการ

16. นายมานุส มณีบุษย์

ผู้อำนวยการ

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

17. นายไพรัตน์ เตชะวิวัฒนาการ

ผู้อำนวยการ

สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐาน

และการเหมืองแร่ เขต 1 สงขลา

18. นายยุทธศิลป์ รักญาติ

ผู้อำนวยการ

สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐาน

และการเหมืองแร่ เขต 2 อุตรธานี

19. นายจารุภักดิ์ เกษแก้ว

ผู้อำนวยการ

สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐาน

และการเหมืองแร่ เขต 3 เชียงใหม่

14

15

16

17

18

19

20. นายคันธศักดิ์ เชียงแร่

ผู้อำนวยการ

สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐาน
และการเหมืองแร่ เขต 4 ภูเก็ต

21. นายรนา เกียรติวงศ์ชัย

ผู้อำนวยการ

สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐาน
และการเหมืองแร่ เขต 5 พิชญโลก

22. นายวี จารุรักษา

ผู้อำนวยการ

สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐาน
และการเหมืองแร่ เขต 6 นครราชสีมา

23. นายชัยกิต สมิตินนค์

ผู้อำนวยการ

สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐาน
และการเหมืองแร่ เขต 7 ราชบุรี

20

21

22

23

ประวัติ

กรมอุตสาหกรรม พื้นฐานและการเหมืองแร่

“

ความเจริญรุ่งเรืองของประเทศไทยมีส่วนเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเหมืองแร่มาตั้งแต่อดีตกาล และคงความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศมาทุกยุคสมัย การบริหารจัดการอุตสาหกรรมเหมืองแร่ไทย มีวิวัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง ในสมัยกรุงสุโขทัยมีการขุดแร่อย่างเสรี แต่เนื่องจากความต้องการใช้ที่มากขึ้น ประกอบกับมูลค่าทางเศรษฐกิจของแร่ที่เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ทำให้ต้องมีการจัดการควบคุมการทำเหมืองแร่ ให้รัดกุม ในสมัยกรุงศรีอยุธยา กรมนา เป็นผู้ดูแลการทำเหมืองแร่และมีการเก็บภาษีอากรแร่เป็นครั้งแรกในสมัย กรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ผู้ปกครองมณฑลหรือจังหวัดมีอำนาจอนุญาตการขุดแร่ แต่ก็ยังมีปัญหาในเรื่องของการกำหนดเขตเหมืองแร่ การขออนุญาตทำเหมืองและการเก็บภาษี ซึ่งยั่วยวขาดประสิทธิภาพ และไม่มีมาตรฐาน ที่แน่นอน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 จึงทรงมีพระบรมราชโองการตั้ง “กรมราชโลห กิจและภูมิวิทยา” ขึ้นสังกัดกระทรวงเกษตราธิการ ในวันที่ 1 มกราคม 2434 ทำหน้าที่ดูแลการทำเหมืองแร่ การออกใบอนุญาตเกี่ยวกับการตรวจหาแร่และทำเหมืองตลอดทั่วราชอาณาจักร

กรมราชโลหกิจและภูมิวิทยา หรือ “กรมแร่” ได้มีการเปลี่ยนแปลงชื่อและกระทรวงต้นสังกัดไปแต่ละ ยุคแต่ละสมัย รวมถึง 9 ครั้ง ในจำนวน 5 กระทรวงด้วยกัน คือ กระทรวงเกษตราธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ กระทรวงเศรษฐกิจ และกระทรวงเศรษฐกิจ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2485 เมื่อมีการ จัดตั้งกระทรวงอุตสาหกรรมขึ้น กรมราชโลหกิจและภูมิวิทยา ได้ย้ายมาสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม ภายใต้ชื่อ “กรมโลหกิจ” ในปีพ.ศ. 2506 ได้ย้ายไปสังกัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ซึ่งตั้งขึ้นใหม่ภายใต้ชื่อ “กรมทรัพยากรธรณี” และในที่สุดได้ย้ายมาสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม อีกครั้งหนึ่งในปี พ.ศ. 2516 เมื่อมี การยุบกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

ต่อมา ภายหลังการปฏิรูประบบราชการ ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 มีการแยกภารกิจหลักของกรมทรัพยากรธรณี ได้แก่ ด้านธรณีวิทยา ด้านแร่ ด้านพลังงาน และ ด้านน้ำบาดาล ไปสังกัดอยู่ในกระทรวงต่างๆ ตามที่มีการแบ่งโครงสร้างส่วนราชการใหม่ โดยงานด้านแร่และโลหกรรม ได้จัดตั้ง หน่วยงานใหม่ คือ “กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่” สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม มีหน้าที่ความรับ ผิดชอบหลักในการอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการอุตสาหกรรมแร่และโลหการ โดยมีกฎหมายที่อยู่ ในความรับผิดชอบ ได้แก่ พระราชบัญญัติ พ.ศ. 2560 พระราชบัญญัติควบคุมแร่ดิบ พ.ศ. 2514 นอกจากนี้ ยังมีกฎหมายที่ได้รับมอบหมายดูแล ได้แก่ พระราชบัญญัติสภากาเหมืองแร่ พ.ศ. 2526 พระราชบัญญัติ โรงงาน พ.ศ. 2535 อีกทั้งการจัดเก็บรายได้ของรัฐในส่วนที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมแร่ โลหการและอุตสาหกรรมพื้นฐาน นอกจากนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 กระทรวงอุตสาหกรรม ได้มอบหมาย ให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่รับผิดชอบภารกิจด้านโลจิสติกส์อุตสาหกรรมด้วย รวมตลอดถึง การสนับสนุนและให้บริการทางวิชาการแก่หน่วยงานราชการ เอกชน รัฐวิสาหกิจ และประชาชนทั่วไป

”

สัญลักษณ์ขององค์กร

พระนารายณ์

แสดงถึง การเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวง
อุตสาหกรรม

รูปนก

ด้านซ้ายและขวา แสดงถึง เอกลักษณ์ของ
ความเป็นไทยและภารกิจหลักสำคัญ ๒ ประการที่
กพร. รับผิดชอบ คือ อุตสาหกรรมเหมืองแร่
และอุตสาหกรรมพื้นฐานที่สืบเนื่องจากแร่

รูปเฟือง

สื่อถึง ความเป็นองค์กรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับภาค
อุตสาหกรรม

รูปป้อเต้อและพลั่ว

อุปกรณ์ชิ้นพื้นฐานการทำงานเหมืองแร่ที่สื่อให้เข้าใจ
ง่ายเมื่อพบเห็น และแสดงถึงภารกิจ หน้าที่
และความรับผิดชอบขององค์กร

เส้นโค้งวงกลมส่วนล่าง

สื่อถึง การโอบอุ้ม ค้ำครอง และจุดยืนที่มั่นคง
ในการดูแลเอาใจใส่ต่อสภาพแวดล้อมอันมีผลมา
จากการบริหารจัดการงานในภาคอุตสาหกรรม
ซึ่งถือเป็นความรับผิดชอบต่อสำคัญของ กพร.
ในการกำกับดูแลการใช้ทรัพยากรอย่างถูกวิธี
โดยคำนึงถึง การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
และความปลอดภัยของประชาชนเป็นสำคัญ

สีเขียว

หมายถึง ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สีน้ำเงิน

หมายถึง ความหนักแน่น เข้มแข็ง และความ
เป็นปึกแผ่นขององค์กร

วิสัยทัศน์ /ค่านิยม/พันธกิจ

วิสัยทัศน์ (VISION)

"มุ่งสู่การจัดการอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้มีมาตรฐานในระดับสูง เป็นมิตรกับชุมชนและสิ่งแวดล้อม
เชื่อมโยงกับความต้องการใช้วัตถุดิบของภาคอุตสาหกรรม"

ค่านิยม (VALUE)

มุ่งมั่นพัฒนา บุคลากรอย่างมืออาชีพ ยึดมั่นในศีลธรรมและคุณธรรม

พันธกิจ (MISSION)

พันธกิจที่ 1

ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการประกอบการ และการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิตวัตถุดิบแร่ โลหะ
และสารประกอบจากแร่และโลหะให้มีศักยภาพ ตอบสนองต่อความต้องการใช้วัตถุดิบของภาคอุตสาหกรรม

พันธกิจที่ 2

ยกระดับและเพิ่มประสิทธิภาพระบบการอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบการอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน
ให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย มีมาตรฐานด้วยกระบวนการและเทคโนโลยีที่ทันสมัย โปร่งใส และรวดเร็ว

ยุทธศาสตร์ /เป้าประสงค์/กลยุทธ์

พันธกิจ (MISSION)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเพิ่มความสามารถในการจัดหาและเชื่อมโยงการใช้วัตถุดิบให้แก่ภาคอุตสาหกรรม

เป้าประสงค์ อุตสาหกรรมเป้าหมายได้รับการจัดหาและเชื่อมโยงการใช้วัตถุดิบอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 1.1 ผลักดันให้เกิดการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ หรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการและการพัฒนาแหล่งวัตถุดิบ โลหะ การสนับสนุนและส่งเสริมการผลิตสารประกอบจากโลหะให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม

กลยุทธ์ที่ 1.2 ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการและกระบวนการผลิตวัตถุดิบ เพื่ออุตสาหกรรมเป้าหมาย

กลยุทธ์ที่ 1.3 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านการเพิ่มมูลค่าการใช้ประโยชน์วัตถุดิบ และการหมุนเวียนเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่

กลยุทธ์ที่ 1.4 พัฒนาความเชื่อมโยงการใช้วัตถุดิบของกลุ่มอุตสาหกรรมต่อเนื่องเป้าหมายที่มีศักยภาพรองรับการพัฒนาแหล่งวัตถุดิบ

กลยุทธ์ที่ 1.5 ส่งเสริมการจัดหาวัตถุดิบที่สำคัญจากแหล่งวัตถุดิบในต่างประเทศที่มีศักยภาพสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การยกระดับอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ ชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียงพื้นที่การประกอบการเป้าหมายสามารถอยู่ร่วมกับการประกอบการอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน

กลยุทธ์ที่ 2.1 บูรณาการและพัฒนาระบบการกำกับดูแลการประกอบการอุตสาหกรรมแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้เป็นไปตามนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ที่ 2.2 ส่งเสริมการประกอบการอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้มีมาตรฐานด้านการประกอบการที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 2.3 สนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการที่สำคัญต่อการประกอบการอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน

กลยุทธ์ที่ 2.4 เร่งรัดการพัฒนากลไกการจัดการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการร้องเรียนให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 2.5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก

ยุทธศาสตร์ /เป้าประสงค์/กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสมรรถนะและระบบบริหารจัดการองค์กรให้มีธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์ กรมมีระบบบริหารจัดการองค์กรที่สนับสนุนการปฏิบัติภารกิจให้สัมฤทธิ์ผล

- กลยุทธ์ที่ 3.1 ส่งเสริมการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลแบบมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม โดยให้มีแผนการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักของกรม
- กลยุทธ์ที่ 3.2 เสริมสร้างขวัญและกำลังใจของบุคลากรในการปฏิบัติงาน
- กลยุทธ์ที่ 3.3 ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะสามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย
- กลยุทธ์ที่ 3.4 เสริมสร้างวัฒนธรรมและพัฒนาระบบการทำงานองค์กรตามค่านิยมของกรม
- กลยุทธ์ที่ 3.5 ปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เชื่อมโยง และตอบสนองต่อการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักและสนับสนุนของกรม
- กลยุทธ์ที่ 3.6 เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การบริหารสินทรัพย์ การคลัง และการตรวจสอบภายใน
- กลยุทธ์ที่ 3.7 เสริมสร้างประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตลอดจนพัฒนาระบบความโปร่งใสขององค์กรตามหลักธรรมาภิบาล

โครงสร้างของกรมอุตสาหกรรม พื้นฐานและการเหมืองแร่

กฎหมายของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ จำนวน 2 ฉบับ

- พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560
- พระราชบัญญัติควบคุมแร่ดีบุก พ.ศ. 2514

กฎหมายที่ได้รับมอบหมายให้ดูแล จำนวน 2 ฉบับ

- พระราชบัญญัติสภาการเหมืองแร่ พ.ศ. 2526
- พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 (เฉพาะโรงงานประกอบกิจการไม่ บด หรือย่อยหิน ,โรงงานประกอบ

กิจการเกี่ยวกับการสูบน้ำหรือการสูบน้ำเกลือขึ้นมาจากใต้ดิน และการทำเกลือสินเธาว์ และโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการถลุงและหลอมแร่ หรือการทำแร่ให้เป็นโลหะ และการหลอมตะกั่ว

สถานที่ตั้ง กพร. ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ส่วนกลาง กรุงเทพ มหานคร

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

75/10 ถนนรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี

กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0 2202 3555, 0 2202 2565, 0 2202 3567

โทรสาร 0 22023518

สงขลา

สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐาน
และการเหมืองแร่ เขต 1 สงขลา

133 ถนนจวนนิตย ต.เขารูปช้าง อ.เมือง

จ.สงขลา 90000

โทรศัพท์ 0 7431 1412 โทรสาร 0 7422 2189

ครอบคลุม : จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตรัง พัทลุง สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา

และนราธิวาส

เขต 1

อุดรธานี

สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐาน
และการเหมืองแร่ เขต 2 อุดรธานี

ก.มิตรภาพ ต.โนนสูง อ.เมือง จ.อุดรธานี 41330

โทรศัพท์ 0 4229 5358 โทรสาร 0 4229 5004

ครอบคลุม : จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม บึงกาฬ

นุดาหาร มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย

ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู

อุดรธานี อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ

เขต 2

เชียงใหม่

สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐาน
และการเหมืองแร่ เขต 3 เชียงใหม่

18 ถนนเชียงใหม่-ลำปาง ต.ช้างเผือก อ.เมือง

จ.เชียงใหม่ 50202

โทรศัพท์ 0 5322 1385 โทรสาร 0 5322 5184

ครอบคลุม : จังหวัดเชียงราย แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่

พะเยา น่าน ลำปาง ลำพูน และแพร่

เขต 3

ภูเก็ต

สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐาน
และการเหมืองแร่ เขต 4 ภูเก็ต

ก.เจ้าฟ้า ต.ตลาดเหนือ อ.เมือง จ.ภูเก็ต 83000

โทรศัพท์ 0 7621 2250 โทรสาร 0 7624 0685

ครอบคลุม : จังหวัดกระบี่ ชุมพร พังงา ภูเก็ต ระนอง

และสุราษฎร์ธานี

เขต 4

พิษณุโลก

สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐาน
และการเหมืองแร่ เขต 5 พิษณุโลก

1012/10 ก.บรมไตรโลกนาถ 2 อ.เมือง

จ.พิษณุโลก 65000

โทรศัพท์ 0 5524 8345-7 โทรสาร 0 5524 8348

ครอบคลุม : จังหวัดกำแพงเพชร ชัยนาท ตาก

นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ ลพบุรี

สิงห์บุรี สุโขทัย อ่างทอง อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี

เขต 5

นครราชสีมา

สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐาน
และการเหมืองแร่ เขต 6 นครราชสีมา

อาคารเฉลิมพระเกียรติหอการค้า ชั้น 4

1818 ถนนสุรนารายณ์ ต.โนนเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

โทรศัพท์ 0 4495 5708, 0 4492 2719 โทรสาร 0 5524 8348

ครอบคลุม : จังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชัยภูมิ ชลบุรี

ตราด นครนายก นครราชสีมา บุรีรัมย์ ปราจีนบุรี

ระยอง สระแก้ว และสระบุรี

เขต 6

ราชบุรี

สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐาน
และการเหมืองแร่ เขต 7 ราชบุรี

73/3 ถนนเพชรเกษม ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ราชบุรี 70000

โทรศัพท์ 0 3232 1791-2 โทรสาร 0 3232 1793

ครอบคลุม : จังหวัดกาญจนบุรี กรุงเทพมหานคร

นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี ประจวบคีรีขันธ์

พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรปราการ

สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และสุพรรณบุรี

เขต 7

สถานประกอบการ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ

ประทานบัตรเหมืองแร่ ข้อมูล ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2560

ที่	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	จำนวนประทานบัตร (แปลง)
1.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 1 สงขลา	85
2.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 2 อุตรดิตถ์	65
3.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 3 เชียงใหม่	162
4.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 4 ภูเก็ต	65
5.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 5 พิษณุโลก	154
6.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 6 นครราชสีมา	328
7.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 7 ราชบุรี	102
	รวม	961

โรงงานไม่/บด/ย่อยหิน ข้อมูล ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2560

ที่	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	จำนวนโรงไม่ (โรง)
1.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 1 สงขลา	40
2.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 2 อุตรดิตถ์	45
3.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 3 เชียงใหม่	40
4.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 4 ภูเก็ต	22
5.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 5 พิษณุโลก	50
6.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 6 นครราชสีมา	85
7.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 7 ราชบุรี	58
	รวม	340

โรงงานประกอบกิจการทำเกลือสินเธาว์ ข้อมูล ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2560

ที่	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	จำนวนประทานบัตร (ราย)
1.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 2 อุตรดิตถ์	203
2.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 6 นครราชสีมา	16
	รวม	219

โรงประกอบโลหกรรม ข้อมูล ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2560

ที่	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ราย)	จำนวน (โรง)
1.	ส่วนกลาง (กองบริการงานอนุญาต)	39
2.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 4 ภูเก็ต	1
3.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 5 พิษณุโลก	3
4.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 6 นครราชสีมา	22
	รวม	65

โรงแต่งแร่ ข้อมูล ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2560

ที่	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ราย)	จำนวน (โรง)
1.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 1 สงขลา	14
2.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 2 อุตรดิตถ์	9
3.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 3 เชียงใหม่	32
4.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 4 ภูเก็ต	22
5.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 5 พิษณุโลก	38
6.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 6 นครราชสีมา	70
7.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 7 ราชบุรี	45
	รวม	230

โรงงานประกอบกิจการทำเกลือสินเธาว์ ข้อมูล ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2560

ที่	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	จำนวนประทานบัตร (ราย)
1.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 2 อุตรดิตถ์	203
2.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 6 นครราชสีมา	16
	รวม	219

โรงประกอบโลหกรรม ข้อมูล ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2560

ที่	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ราย)	จำนวน (โรง)
1.	ส่วนกลาง (กองบริการงานอนุญาต)	39
2.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 4 ภูเก็ต	1
3.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 5 พิษณุโลก	3
4.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 6 นครราชสีมา	22
	รวม	65

โรงแต่งแร่ ข้อมูล ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2560

ที่	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ราย)	จำนวน (โรง)
1.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 1 สงขลา	14
2.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 2 อุตรดิตถ์	9
3.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 3 เชียงใหม่	32
4.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 4 ภูเก็ต	22
5.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 5 พิษณุโลก	38
6.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 6 นครราชสีมา	70
7.	สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 7 ราชบุรี	45
	รวม	230

ข้อมูลทางการเงิน

- งบประมาณรายจ่าย
- งบแสดงฐานะการเงิน ประจำปีงบประมาณ 2560

[READ MORE](#)

งบประมาณรายจ่าย

งบประมาณรายจ่ายประจำปี จำแนกตามกิจกรรมหลัก

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน 497.40 ล้านบาท แบ่งออกเป็นงบประมาณตาม ผลผลิต: ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน ได้รับการกำกับดูแลและส่งเสริมการประกอบการ 163 ล้านบาท โครงการ : ส่งเสริมอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและรับผิดชอบต่อสังคม 44.5 ล้านบาท โครงการ : ยกระดับความสามารถการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานของภาคอุตสาหกรรม 53.78 ล้านบาท ผลผลิต : รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐพัฒนาประสิทธิภาพและมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิต บริการ การค้า และการลงทุน 236.13 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

รายการ

โครงการ

งบประมาณ

ยุทธศาสตร์ด้านการสร้าง
ความสามารถในการแข่งขัน
ของประเทศ

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรม
พื้นฐาน ได้รับการกำกับดูแลและส่งเสริมการ
ประกอบการ

163

ส่งเสริมอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน
ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและรับผิดชอบต่อสังคม

44.5

ยกระดับความสามารถการบริหารจัดการโลจิสติกส์
และโซ่อุปทานของภาคอุตสาหกรรม

53.78

รายการค่าดำเนินการภาครัฐ

รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ
พัฒนาประสิทธิภาพและมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิต
บริการ การค้า และการลงทุน

236.13

รวม

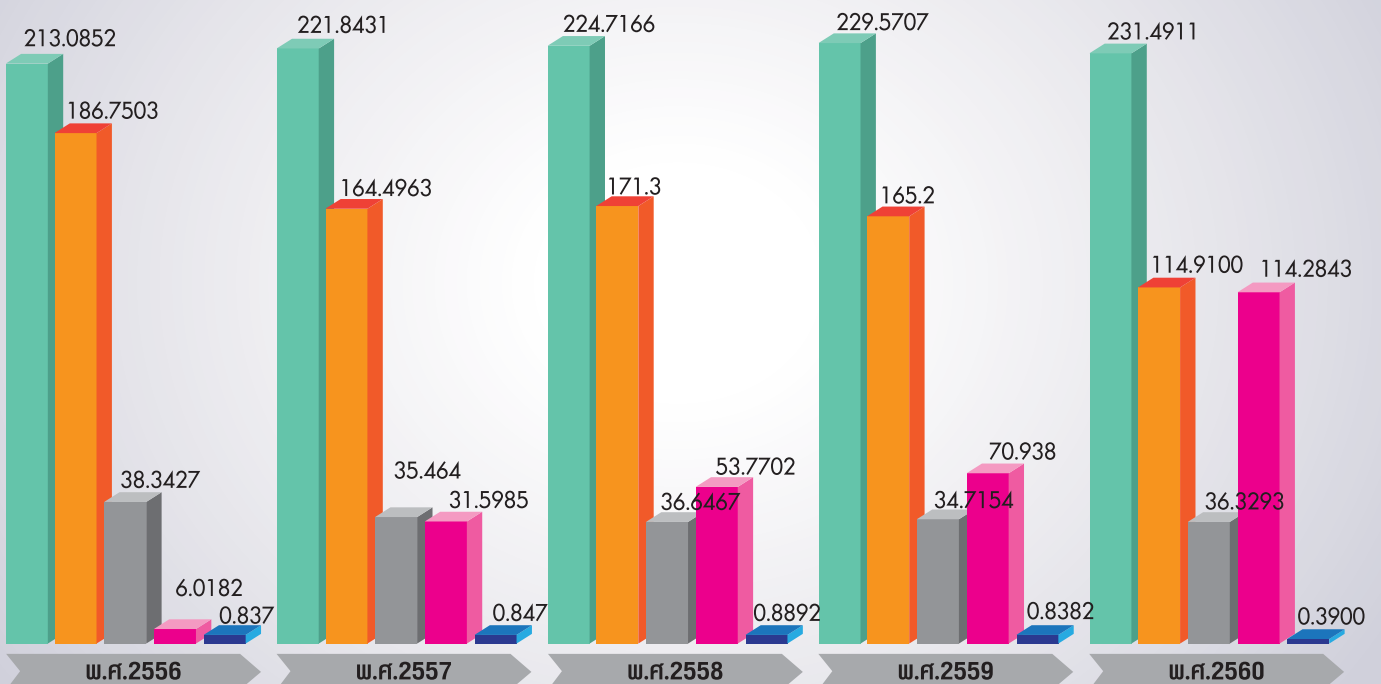
497.40

งบประมาณรายจ่ายประจำปี จำแนกตามประเภทรายจ่าย

เปรียบเทียบตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556-2560 (ล้านบาท)

งบบุคลากร งบรายจ่ายอื่น งบดำเนินงาน งบลงทุน งบเงินอุดหนุน

งบแสดงฐานะการเงิน ประจำปีงบประมาณ 2560

ณ วันที่ 30 กันยายน 2560

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

หมายเหตุ

(หน่วย : บาท)

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	128,914,936.30
ลูกหนี้ระยะสั้น	6	1,238,516.50
ลูกหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น		0.00
วัสดุคงเหลือ	7	12,111.00
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		0.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		130,165,563.80

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

ลูกหนี้ระยะยาว		0.00
ลูกหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว		0.00
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	8	392,988,703.73
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน		0.00
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	9	8,802,126.31
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		0.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		401,790,830.04
รวมสินทรัพย์		531,956,393.84

หนี้สิน

หมายเหตุ

(หน่วย : บาท)

หนี้สินหมุนเวียน

เจ้าหนี้ระยะสั้น	10	9,645,529.30
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น		0.00
เงินทดรองราชการรับจากคลังระยะสั้น		0.00
เงินรับฝากระยะสั้น	11	80,543,906.23
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		0.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน		90,189,435.53

หนี้สินไม่หมุนเวียน

เจ้าหนี้ระยะยาว		0.00
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	12	123,988,440.87
เงินทดรองราชการรับจากคลังระยะยาว	13	1,060,000.00
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		0.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		125,048,440.87
รวมหนี้สิน		215,237,876.40
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		316,718,517.44
ทุน		181,044,329.25
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม		135,674,188.19
องค์ประกอบอื่นของสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		0.00
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		316,718,517.44

รายได้

หมายเหตุ

(หน่วย : บาท)

รายได้จากงบประมาณ	14	618,974,530.37
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ		0.00
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	15	3,358,070.17
รายได้อื่น		50,678,609.00
รวมรายได้		673,011,209.54

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายบุคลากร	16	267,579,991.34
ค่าบำเหน็จบำนาญ	17	86,331,310.42
ค่าตอบแทน	18	551,437.00
ค่าใช้สอย	19	169,109,209.73
ค่าวัสดุ	20	18,148,011.67
ค่าสาธารณูปโภค	21	9,699,249.28
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	22	39,475,579.23
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค		0.00
ค่าใช้จ่ายอื่น		(16,989.66)
รวมค่าใช้จ่าย		590,877,799.01

รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายก่อนต้นทุนทางการเงิน 82,133,410.53

รายได้แผ่นดินสุทธิ 0.00

รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ 82,133,410.53

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

- แผนที่ยุทธศาสตร์
- ด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่
- ด้านอุตสาหกรรมพื้นฐาน
- ด้านโลจิสติกส์อุตสาหกรรม

[READ MORE](#)

Strategy Map

วิสัยทัศน์ :มุ่งสู่การจัดการอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ให้มีความยั่งยืน ให้มีมาตรฐานให้มีความปลอดภัยต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม เป็นมิตรกับชุมชนและสิ่งแวดล้อม ใช้วัตถุดิบของภาคอุตสาหกรรม

ด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่

- มูลค่าการผลิต การใช้ การส่งออกและการจัดเก็บรายได้
- การขับเคลื่อนการประกอบการเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานสู่อุตสาหกรรมสีเขียว
- การตรวจประเมินและเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมในการประกอบการอุตสาหกรรมเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐาน
- การส่งเสริมการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรมเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐาน
- การพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการประกอบการเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน
- การเพิ่มศักยภาพด้านการค้าและการลงทุนด้านอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน
- การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ

มูลค่าการผลิต การใช้ การส่งออก และการจัดเก็บรายได้

การผลิตแร่เพื่อใช้ภายในประเทศและส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

การผลิต

มีการผลิตแร่ 38 ชนิด มูลค่า 73,596.00 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2559 ร้อยละ 12.77 สำหรับแร่ที่มีมูลค่าการผลิตสูง 5 อันดับแรก ได้แก่ หินปูน ลิกไนต์ ยิปซัม ทองคำ และหินบะซอลต์ โดยมีมูลค่า 37,811.20 8,747.60 5,949.10 3,366.80 และ 2,388.50 ล้านบาท ตามลำดับ โดยแร่ที่ผลิตได้มีการใช้ภายในประเทศ และส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

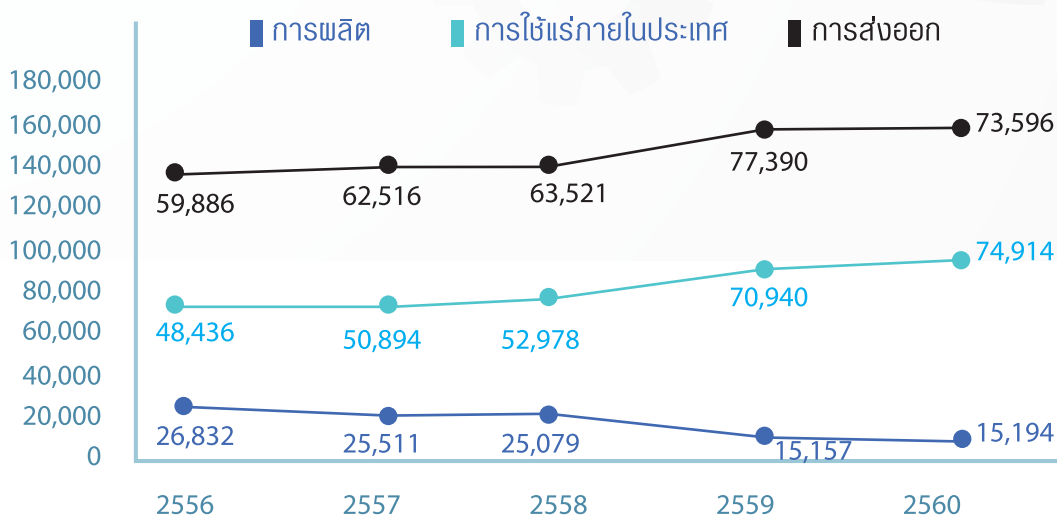
การใช้แร่ภายในประเทศ

มีการใช้แร่ 31 ชนิด ซึ่งมีมูลค่า 74,914.30 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 ร้อยละ 2.33 สำหรับแร่ที่มีมูลค่าการใช้สูง 5 อันดับแรก ได้แก่ หินปูน ลิกไนต์ แร่สังกะสี โลหะดีบุก และยิปซัม โดยมีมูลค่า 36,030.40 16,067.20 4,366.80 2,604.70 และ 2,511.30 ล้านบาท ตามลำดับ

การส่งออก

มีการส่งออกแร่ 26 ชนิด ซึ่งมีมูลค่า 15,194.90 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2559 ร้อยละ 16.47 สำหรับแร่ที่มีมูลค่าการส่งออกสูง 5 อันดับแรก ได้แก่ โลหะดีบุก ยิปซัม ทองคำ แอนไฮไดรต์ และเฟลด์สปาร์ โดยมีมูลค่า 5,110.10 3,856.20 2,525.10 895.90 และ 626.20 ล้านบาท ตามลำดับ

กราฟแสดงการเปรียบเทียบ มูลค่าการผลิต
การใช้แร่ภายในประเทศ การส่งออก พ.ศ. 2556 – 2560 (ล้านบาท)

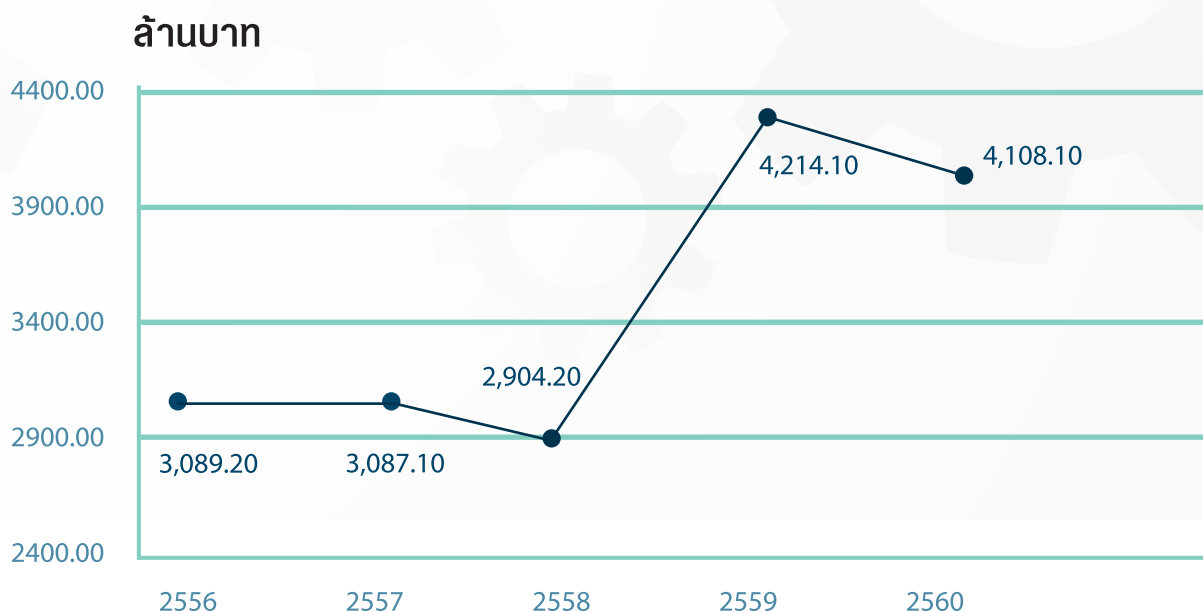

การจัดเก็บรายได้

สามารถจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ เป็นรายได้แผ่นดิน ในปีงบประมาณ 2560 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 4,108.10 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2559 ซึ่งจัดเก็บได้ 4,214.10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.51 โดยแร่ที่จัดเก็บค่าภาคหลวง ได้สูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ หินปูน ลิกไนต์ ยิปซัม ทองคำ และเกลือหิน และได้มีการจัดสรรรายได้จากค่าภาคหลวง แร่กลับคืนสู่ท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในการกระจายอำนาจให้ส่วนท้องถิ่น ตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นจำนวน 2,464.90 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 ซึ่งจัดสรรรายได้ค่าภาคหลวงแร่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นจำนวน 2,528.40 ล้านบาท โดยมีสัดส่วนของการจัดการ ดังนี้

- อบต. หรือเทศบาลที่มีประชากรตั้งอยู่ในพื้นที่ ร้อยละ 20
- อบต. หรือเทศบาลในจังหวัดที่มีประชากรตั้งอยู่ในพื้นที่ ร้อยละ 10*
- อบต. หรือเทศบาลในจังหวัดอื่นๆ ในพื้นที่ทั่วประเทศร้อยละ 10*
- อบจ. ในจังหวัดที่มีประชากร ร้อยละ 20
- นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ ร้อยละ 40

กราฟแสดงการจัดเก็บรายได้
(เปรียบเทียบกับปีงบประมาณ 2556-2560)

การขับเคลื่อนการประกอบการเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐานสู่อุตสาหกรรมสีเขียว

กระทรวงอุตสาหกรรมมีความมุ่งมั่นในการส่งเสริมและพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้เข้าสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ยึดมั่นในการประกอบกิจการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรตลอดห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมได้จัดทำมาตรฐานอุตสาหกรรมสีเขียว โดยจำแนกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 1 ความมุ่งมั่นสีเขียว (Green Commitment) ระดับที่ 2 ปฏิบัติการสีเขียว (Green Activity) ระดับที่ 3 ระบบสีเขียว (Green System) ระดับที่ 4 วัฒนธรรม สีเขียว (Green Culture) และระดับที่ 5 เครือข่ายสีเขียว (Green Network)

เพื่อผลักดันและส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมพัฒนาและยกระดับการประกอบการให้อยู่ในมาตรฐานสูงสุด กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรม และเป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการและกำกับดูแลอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน ได้แก่ เหมืองแร่ โรงแต่งแร่ โรงประกอบโลหกรรม โรงงานไม่ บดหรือย่อยหิน และโรงงานผลิตเกลือสินเธาว์ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้มุ่งสู่อุตสาหกรรม สีเขียว ตามนโยบายของกระทรวงอุตสาหกรรม และเพื่อให้มีการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืนทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินการในเชิงรุกและต่อเนื่องในกิจกรรมหลัก ได้แก่

1. การส่งเสริมอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน เข้าสู่มาตรฐานเหมืองแร่สีเขียว

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) ได้ดำเนินการส่งเสริมอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานเข้าสู่มาตรฐานเหมืองแร่สีเขียว เพื่อพัฒนายกระดับมาตรฐานสถานประกอบการที่อยู่ในความดูแล ซึ่งประกอบด้วย เหมืองแร่ โรงงานไม่ บดหรือย่อยหิน โรงแต่งแร่ และโรงประกอบโลหกรรม ดำเนินธุรกิจอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นโครงการที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินงานในปี 2560 นี้

กองบริหารสิ่งแวดล้อมได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปให้คำแนะนำตามมาตรฐานเหมืองแร่สีเขียวกับสถานประกอบการเป้าหมายจำนวน 40 ราย พร้อมทั้งเชิญชวนสถานประกอบการให้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งมีสถานประกอบการสนใจสมัครเข้าร่วมโครงการจำนวน 25 ราย และมีสถานประกอบการรายเดิมซึ่งขอรักษามาตรฐานจำนวน 102 ราย จากนั้นคณะกรรมการคัดเลือกเหมืองแร่สีเขียวได้ลงตรวจประเมินสถานประกอบการตามมาตรฐานเหมืองแร่สีเขียว ตั้งแต่เดือนมิถุนายน - สิงหาคม รวมทั้งสิ้น 39 ราย แบ่งเป็นรายใหม่จำนวน 25 รายและสุ่มตรวจประเมินรายเดิมที่รักษามาตรฐานจำนวน 14 ราย เมื่อคณะกรรมการตรวจประเมินเสร็จสิ้นแล้วจึงนำผลการตรวจประเมินเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาเหมืองแร่สีเขียว โดยคณะกรรมการฯ พิจารณาให้สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 125 ราย แบ่งเป็นรายใหม่ 24 ราย และรักษามาตรฐาน 101 ราย ในส่วนการสนับสนุนให้สถานประกอบการเหมืองแร่สีเขียวมุ่งสู่อุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับ 3 ซึ่งเป็นสถานประกอบการที่มาจากฐานรางวัลปี 2559 จำนวน 34 ราย ให้สมัครขอรับการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียวระดับ 3 (ระบบสีเขียว) ซึ่งในปี 2560 มีสถานประกอบการเหมืองแร่สีเขียวได้รับการรับรองทั้งสิ้น 34 ราย ซึ่งใบรับรองจะมีอายุ 3 ปี

จากการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 8 ปี ทำให้มีสถานประกอบการผ่านเกณฑ์การประเมินและได้รับรางวัลเหมืองแร่สีเขียวมาแล้วจำนวนทั้งสิ้น 193 ราย ซึ่งสถานประกอบการจะได้รับคำแนะนำ และสามารถนำมาตรฐานเหมืองแร่สีเขียวไปใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการประกอบการของตนซึ่งสถานประกอบการจำนวน 193 ราย แบ่งเป็นประเภทเหมืองแร่ 92 ราย โรงงานไม่ บดและย่อยหิน 69 ราย โรงแต่งแร่ 27 ราย โรงประกอบโลหกรรม 5 ราย

การลงพื้นที่เพื่อตรวจประเมิน

2. การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน

นำเกณฑ์มาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR-DPIM)

ในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลอุตสาหกรรมแร่ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการผลักดันและส่งเสริมให้สถานประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมแร่ในความรับผิดชอบต่อสังคมมีมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคมเพิ่มมากขึ้น โดยมุ่งเน้นผลักดันให้สถานประกอบการอุตสาหกรรมแร่ สามารถประกอบการอย่างต่อเนื่อง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ที่ดีและอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืน โดยภาคสังคมทั้งประชาชนหน่วยงานท้องถิ่นและภาครัฐให้การยอมรับการประกอบการของอุตสาหกรรมแร่ รวมทั้งเข้าใจความจำเป็นของการนำทรัพยากรแร่มาใช้ประโยชน์ ซึ่งจะส่งผลให้สามารถผลิตและใช้แร่ได้อย่างยั่งยืน และเกิดความมั่นคงด้านวัตถุดิบแร่ให้กับภาคอุตสาหกรรมในระยะยาวต่อไป

โครงการได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2553 ถึงปี 2560 มีสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการ CSR-DPIM จำนวน 92 แห่ง และเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่าย (CSR-DPIM Network) จำนวน 76 แห่ง และมีสถานประกอบการที่มีการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างต่อเนื่องและได้รับรางวัล CSR-DPIM Continuous Award 2560 จำนวน 52 แห่ง และมีผู้ประกอบการเข้าร่วมกิจกรรม CSR-DPIM Beginners จำนวน 50 ราย

ประโยชน์ที่ได้รับ

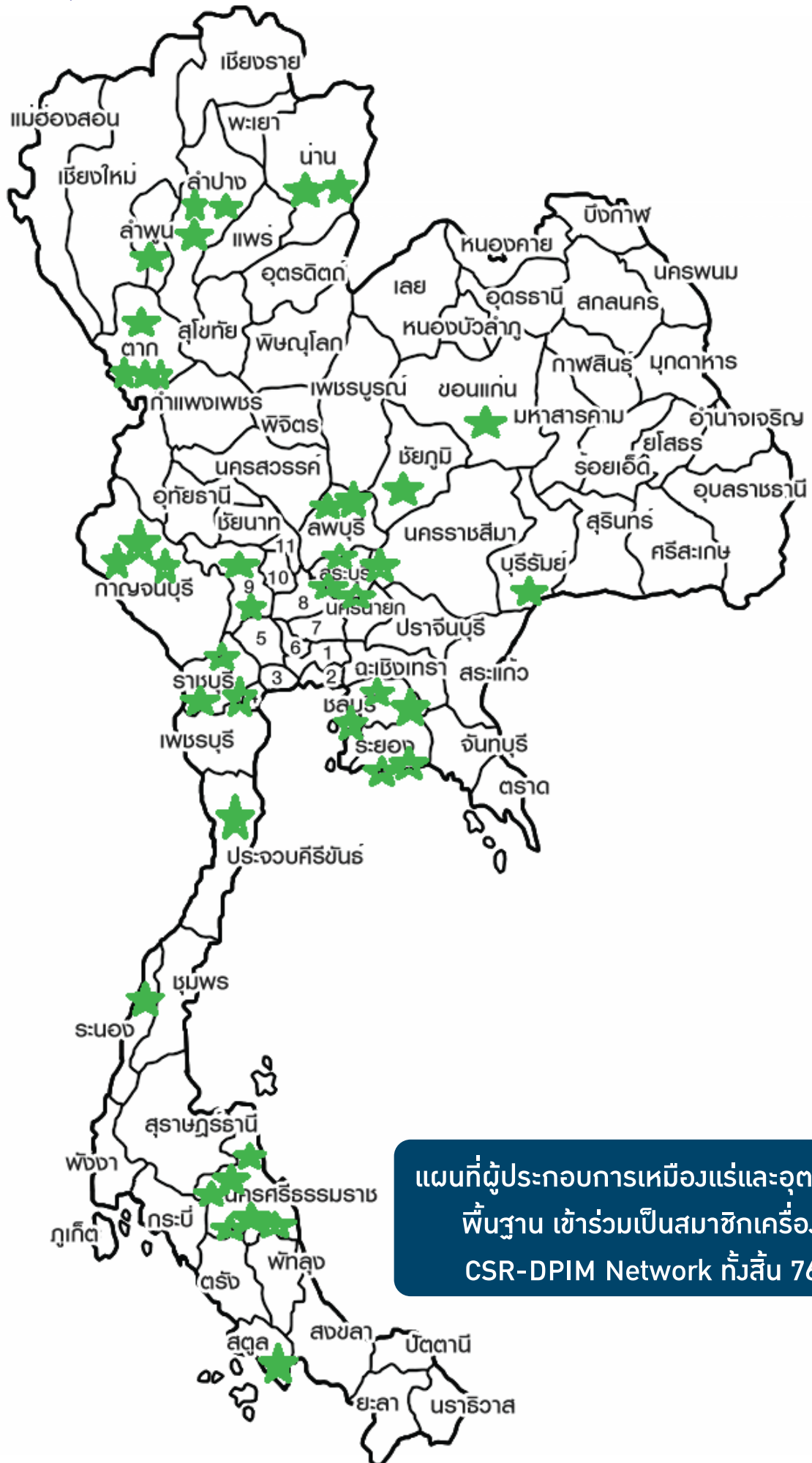
1. สถานประกอบการอุตสาหกรรมแร่และเครือข่ายได้รับความรู้จากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (Group training) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการศึกษาดูงานจากผู้มีความรู้ความชำนาญและประสบความสำเร็จในพื้นที่จริง ตลอดจนการขยายผลการดำเนินงานร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง
2. ผู้ประกอบการรายใหม่และผู้ประกอบการเครือข่าย ได้จัดทำโครงการพัฒนาร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมแนวทางการประกอบกิจการด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม โดยในปี 2560 มีผู้ประกอบการรายใหม่ จำนวน 10 ราย และผู้ประกอบการเครือข่าย 76 ราย มีมูลค่าการลงทุนทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น 88.5 ล้านบาท จากกิจกรรมด้านการพัฒนาชุมชนกว่า 5.6 ล้านบาท ด้านการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้มีส่วนได้เสียทั้งพนักงาน ผู้รับเหมา และผู้ใช้แร่กว่า 46.3 ล้านบาท ด้านสิ่งแวดล้อมกว่า 36.4 ล้านบาท
3. สร้างความเข้มแข็ง สร้างงาน สร้างอาชีพให้กับชุมชน และนำทรัพยากรท้องถิ่นมาเพิ่มมูลค่า ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากชุมชนรอบเหมือง ทำให้ชุมชนมีรายได้ให้มั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

การศึกษาฐานของเครือข่าย CSR-DPIM

Infographic ของโครงการ CSR-DPIM

แผนที่ผู้ประกอบการเหมืองแร่และอุตสาหกรรม
พื้นฐาน เข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่าย
CSR-DPIM Network ทั้งสิ้น 76 ราย

3. การขึ้นทะเบียนผู้ควบคุมการใช้วัตถุระเบิดในงานเหมืองแร่

ปัจจุบันมีการใช้วัตถุระเบิดในงานวิศวกรรม โดยเฉพาะในงานเหมืองแร่อย่างกว้างขวาง กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการใช้วัตถุระเบิดให้มีความปลอดภัย ดังนั้นจึงได้ออกประกาศกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เรื่องผู้ควบคุมการใช้วัตถุระเบิดในงานเหมืองแร่ ลงวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ.2549 กำหนดมาตรการให้การทำเหมืองที่มีการใช้วัตถุระเบิดต้องมีผู้ควบคุมการใช้วัตถุระเบิดในงานเหมืองแร่ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในการใช้วัตถุระเบิดเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการใช้วัตถุระเบิดทุกขั้นตอน ตามมาตรการสากลที่นานาประเทศใช้ในการควบคุมความปลอดภัยในการใช้วัตถุระเบิดในงานวิศวกรรม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้จัดการฝึกอบรมและมีผู้ผ่านการทดสอบและได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ควบคุมการใช้วัตถุระเบิดในงานเหมืองแร่ จนถึงปัจจุบันปี พ.ศ. 2560 จำนวน 1,078 คน ซึ่งผู้เข้ารับการอบรมและผ่านการทดสอบความรู้ตามที่กำหนด จะได้รับใบรับรองเป็น “ผู้ผ่านการฝึกอบรมการใช้วัตถุระเบิดในงานเหมืองแร่” ซึ่งใบรับรองมีอายุ 5 ปี (เมื่อครบ 5 ปีแล้ว จำเป็นต้องมาทำการอบรมทบทวนความรู้เพื่อการต่ออายุฯ ใหม่)

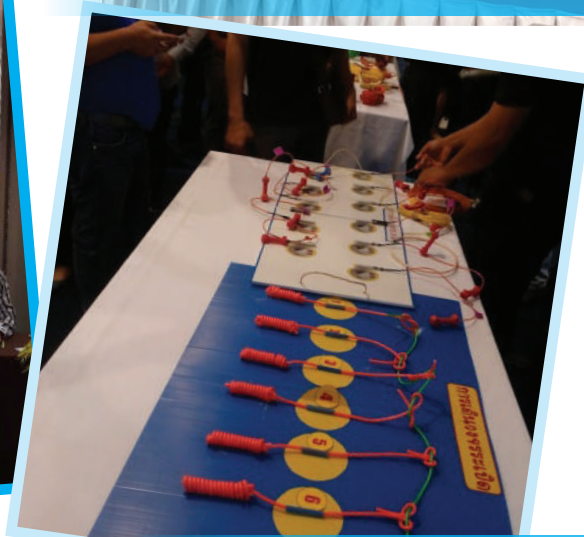
สำหรับประโยชน์ที่ได้จากการฝึกอบรม ผู้ผ่านการอบรมซึ่งเป็นหัวหน้างานระเบิดในภาคสนามจะมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้วัตถุระเบิดตามหลักวิชาการเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความปลอดภัยและการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการเจาะ ระเบิด และถ่ายทอดความรู้ให้กับพนักงานเหมืองแร่อื่นๆ ได้ ทำให้เกิดความปลอดภัยในปฏิบัติงาน ลดการเกิดอุบัติเหตุในงานเหมืองแร่ ในส่วนของผู้ประกอบการเหมืองแร่ประโยชน์ที่ได้คือช่วยลดต้นทุน เพิ่มศักยภาพในการพัฒนาผลผลิตและประสิทธิภาพการทำเหมืองแร่

ผู้บริหาร กพร. เปิดการอบรม

การอบรมการขึ้นทะเบียนผู้ควบคุมการใช้วัตถุระเบิด

ตัวอย่างส่วนประกอบระเบิด

3. การขึ้นทะเบียนผู้ควบคุมการใช้วัตถุระเบิดในงานเหมืองแร่

ปัจจุบันมีการใช้วัตถุระเบิดในงานวิศวกรรม โดยเฉพาะในงานเหมืองแร่อย่างกว้างขวาง กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการใช้วัตถุระเบิดให้มีความปลอดภัย ดังนั้นจึงได้ออกประกาศกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เรื่องผู้ควบคุมการใช้วัตถุระเบิดในงานเหมืองแร่ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๙ กำหนดมาตรการให้การทำเหมืองที่มีการใช้วัตถุระเบิดต้องมีผู้ควบคุมการใช้วัตถุระเบิดในงานเหมืองแร่ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในการใช้วัตถุระเบิดเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการใช้วัตถุระเบิดทุกขั้นตอน ตามมาตรการสากลที่นานาประเทศใช้ในการควบคุมความปลอดภัยในการใช้วัตถุระเบิดในงานวิศวกรรม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้จัดการฝึกอบรมและมีผู้ที่ผ่านการทดสอบและได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ควบคุมการใช้วัตถุระเบิดในงานเหมืองแร่ จนถึงปัจจุบันปี พ.ศ. 2560 จำนวน 1,078 คน ซึ่งผู้เข้ารับการอบรมและผ่านการทดสอบความรู้ตามที่กำหนด จะได้รับใบรับรองเป็น “ผู้ผ่านการฝึกอบรมการใช้วัตถุระเบิดในงานเหมืองแร่” ซึ่งใบรับรองมีอายุ 5 ปี (เมื่อครบ 5 ปีแล้ว จำเป็นต้องมาทำการอบรมทบทวนความรู้เพื่อการต่ออายุฯ ใหม่)

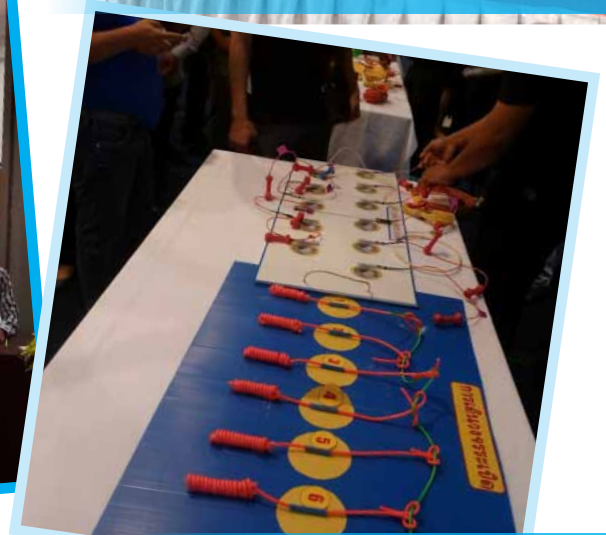
สำหรับประโยชน์ที่ได้จากการฝึกอบรม ผู้ผ่านการอบรมซึ่งเป็นหัวหน้างานระเบิดในภาคสนามจะมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้วัตถุระเบิดตามหลักวิชาการเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความปลอดภัยและการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการเจาะ ระเบิด และถ่ายทอดความรู้ให้กับพนักงานเหมืองแร่อื่นๆ ได้ ทำให้เกิดความปลอดภัยในปฏิบัติงาน ลดการเกิดอุบัติเหตุในงานเหมืองแร่ ในส่วนของผู้ประกอบการเหมืองแร่ประโยชน์ที่ได้คือช่วยลดต้นทุน เพิ่มศักยภาพในการพัฒนาผลผลิตและประสิทธิภาพการทำเหมืองแร่

ผู้บริหาร กพร. เปิดการอบรม

การอบรมการขึ้นทะเบียนผู้ควบคุมการใช้วัตถุระเบิด

ตัวอย่างส่วนประกอบระเบิด

4. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีงานสำรวจระยะไกล เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลรังวัดหมู่เหมืองด้วยงานสำรวจระยะไกล

กรมอุตสาหกรรมการบินและการบินพาณิชย์ (กพร.) มีภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ การกำกับดูแลการประกอบกิจการอุตสาหกรรมเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้เป็นไปตามกฎหมาย มีความปลอดภัยและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แต่การดำเนินการดังกล่าว ยังมีข้อจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบการประกอบกิจการเหมืองแร่ ทำให้การตรวจสอบควบคุมดูแลยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทั้งในส่วนของการทำงานเหมืองให้ถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต การชำระค่าภาคหลวงให้ถูกต้องครบถ้วน และการลักลอบทำเหมืองโดยผิดกฎหมาย

จากปัญหาดังกล่าว กพร. ภายใต้งานดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีการนำเทคโนโลยีการสำรวจระยะไกล (Remote Sensing) มาใช้ในการตรวจสอบกำกับดูแลกิจการกรรมการทำเหมืองแร่ โดยการนำเทคโนโลยีการสำรวจระยะไกลมาใช้เก็บข้อมูลเพื่อความเป็นปัจจุบัน สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประหยัดเวลารวมทั้งค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินการเมื่อเปรียบเทียบกับงานรังวัดสำรวจภาคพื้นดินด้วยกล้องสำรวจประมวลผลรวม (Total Station) หรือเครื่องรับสัญญาณดาวเทียม (GPS) นอกจากนั้น การทำงานสำรวจระยะไกลยังสามารถลดปัญหาการเข้าถึงพื้นที่และลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุในการทำงานสำรวจรังวัดในพื้นที่อันตราย เช่น บริเวณหน้าผาสูงชัน นอกจากนั้นในบางสถานการณ์อาจจำเป็นต้องใช้ข้อมูลแบบเวลาจริง (realtime) หรือข้อมูลที่เป็นปัจจุบันเพื่อช่วยในการตัดสินใจและแก้ปัญหาบางสถานการณ์ได้อย่างทันที โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสำรวจข้อมูลและติดตามความก้าวหน้าของการประกอบกิจการเหมืองแร่ หรือการเปลี่ยนแปลงพื้นเหมืองแร่ การตรวจสอบการทำเหมืองแร่ผิดกฎหมาย ซึ่งสถานการณ์ต่างๆ เหล่านี้สามารถจัดการได้โดยใช้อากาศยานไร้คนขับช่วยให้ได้ข้อมูลที่ทันต่อการใช้งาน ประหยัดงบประมาณ บุคลากร และเวลาในการดำเนินการ

การเก็บภาพโดยใช้อากาศยานไร้คนขับ

การรังวัดด้วยอากาศยานไร้คนขับ

แผนที่ภูมิประเทศประมวลผลจากภาพถ่ายอากาศยานไร้คนขับ

5. การเสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่าย ทุกภาคส่วนในการดูแลสังคมและสิ่งแวดล้อม

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้ดำเนินการเสริมสร้างความรู้ และพัฒนาขีดความสามารถให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการร่วมกันดูแลสังคมและสิ่งแวดล้อมจากการทำเหมืองแร่ ได้แก่ เครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ที่มีการทำเหมืองแร่ ผู้ประกอบการเหมืองแร่ และหน่วยงานในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีการจัดฝึกอบรม เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังกล่าว ได้เข้าใจและตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนในการดูแลสิ่งแวดล้อม ในส่วนของเครือข่ายภาคประชาชน ได้มีการสร้างไว้ตั้งแต่ปี 2550-2559 มีจำนวนทั้งสิ้น 453 เครือข่าย ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของพื้นที่ที่มีการทำเหมืองแร่ ในขณะเดียวกันได้กระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประธานบัตรตั้งอยู่ จำนวน 395 ตำบล ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกิจตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม การติดตามเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการให้ความเห็นในการขอประทานบัตรซึ่งจากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบปัญหาอุปสรรคหลายประการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานในท้องถิ่นมีการสับเปลี่ยนโยกย้ายผู้มาใหม่ไม่มีความรู้ความเข้าใจทำให้ภารกิจไม่ต่อเนื่อง และเครือข่ายภาคประชาชนมีการรายงานลดลง จึงจำเป็นต้องจัดทำโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายทุกภาคส่วนในการดูแลสังคมและสิ่งแวดล้อมขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เสริมสร้างความเข้มแข็งให้ผู้ประกอบการในการดูแลสิ่งแวดล้อม และกระตุ้นการดำเนินงานของเครือข่ายภาคประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในปี 2560 ได้ดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กระตุ้นการทำงานของเครือข่ายภาคประชาชน จำนวน 57 เครือข่าย จำนวน 16 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดกำแพงเพชร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชัยนาท ชุมพร ตราด ตาก นครสวรรค์ น่าน นครศรีธรรมราช ปราจีนบุรี ระยอง เลย ลำปาง ลำพูน สระแก้ว สระบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี และอุดรธานี

ให้ความรู้และคำแนะนำแก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 60 แห่ง จำนวน 21 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดกำแพงเพชร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชัยนาทชุมพร ตราด ตาก นครสวรรค์ น่าน ปราจีนบุรี ระยอง ลำพูน สระแก้ว สิงห์บุรี สุพรรณบุรี และอุดรธานี

การจัดอบรม “พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560
ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

จัดฝึกอบรมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้แก่ผู้ประกอบการเหมืองแร่ ในโครงการ พี่สอนน้อง โดยนำผู้ประกอบการที่มีผลการดำเนินงานด้านการดูแลสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดี จำนวน 2 ราย ได้แก่ บริษัท มินเนอรัลริชธอร์สเสส ดีเวลอปเม้น จำกัด จังหวัดระนอง และ บริษัท สยามสโตน แอ็กกริเกท จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ มาเป็นพี่เลี้ยงโดยดำเนินการอบรมให้กับผู้ประกอบการรายอื่นจำนวน 54 ราย ที่ โรงแรมฟรายเดย์ จังหวัดอุดรธานี

จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมอบประกาศนียบัตรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่นตามภารกิจที่ถ่ายโอนและส่งรายงานตรงตามรอบระยะเวลา โดยจัดอบรมที่โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมการอบรม จำนวน 270 คน

ผลจากการดำเนินงานดังกล่าว ได้ทำให้เครือข่ายภาคประชาชน มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเฝ้าระวังผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการทำเหมืองแร่ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบและสามารถรายงานผลกระทบได้ตรงกับความเป็นจริง ซึ่งจะช่วยให้ราชการสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง เจ้าหน้าที่จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจในภารกิจที่ถูกถ่ายโอนไปให้ สามารถรายงานผลการดำเนินงานได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ตามรอบระยะเวลาที่กำหนด เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติรื้อฉบับใหม่ ซึ่งจะได้นำความรู้ที่ได้รับไปเตรียมความพร้อม ในการปฏิบัติงานต่อไป นอกจากนี้ ผู้ประกอบการที่เข้ารับการอบรมในโครงการพี่สอนน้องสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้กับการดำเนินงานของตน ทำให้สังคมและสิ่งแวดล้อมโดยรอบสถานประกอบการของตนดีขึ้น

การให้คำปรึกษาและจัดสร้างเครือข่าย

การตรวจประเมินและเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อม ในการประกอบการอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน

1. การตรวจประเมินและเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ประกอบการ

การอนุญาตประทานบัตรเหมืองแร่จะมีการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมในการให้ความเห็นชอบกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นเงื่อนไขแนบท้ายประทานบัตร โดยผู้ประกอบการจะต้องปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการตรวจประเมินและเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อติดตามและทราบสถานการณ์สิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่ประกอบการเหมืองแร่ที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งจะทำให้สามารถป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการทำเหมืองแร่ได้ทันต่อเหตุการณ์ รวมทั้งมีการตรวจประเมินให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามมาตรการอย่างถูกต้องครบถ้วน เพื่อให้การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในปีงบประมาณ 2560 ได้ดำเนินการตรวจประเมินการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม จำนวน 467 ราย ตรวจประเมินรายงานการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ จำนวน 426 ราย ตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อมกรณีประทานบัตรสิ้นอายุ เวคืนประทานบัตร จำนวน 53 ราย ตรวจสอบรายงานผลการดำเนินงานการฟื้นฟูพื้นที่ที่ทำเหมืองแร่ จำนวน 158 ราย และพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติมกรณีผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการทำเหมืองแร่ขอต่ออายุประทานบัตร และขอเพิ่มชนิดแร่ จำนวน 71 ราย รวมทั้งดำเนินการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยการตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองด้วยการตรวจวัดค่าความทึบแสงในพื้นที่ที่มีการประกอบการกิจการโรงโม่ บด หรือย่อยหิน รวมทั้งตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองในบรรยากาศ ระดับเสียง และแรงสั่นสะเทือนบริเวณชุมชนใกล้เคียงโดยรอบ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาและแนะนำการจัดการสิ่งแวดล้อม จำนวน 396 ราย ในจังหวัดสระบุรี เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง สงขลา พัทลุง สตูล พังงา ระนอง ตาก ตรวต ระยอง จันทบุรี สระแก้ว ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา อุดรดิตถ์ พิษณุโลก สุโขทัย เลย สุพรรณบุรี เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ พิจิตร และชลบุรี ซึ่งการตรวจประเมินและเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่ประกอบการอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานดังกล่าว ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งบริเวณพื้นที่ประกอบการและบริเวณชุมชนใกล้เคียงโดยรอบมีสภาพแวดล้อมที่ดี ทำให้การประกอบการมีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นที่ยอมรับของชุมชน และอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข

การตรวจประเมินประสิทธิภาพของมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการเหมืองแร่ และการการตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองโดยตรวจวัดค่าความทึบแสง (Smoke Opacity Meter) บริเวณจุดกำเนิดฝุ่นของโรงโม่หิน

2. การแก้ไขปัญหาดินและตะกอนดินปนเปื้อนแคดเมียม บริเวณลุ่มน้ำแม่ตา อำเภอมะสอ จังหวัดตาก

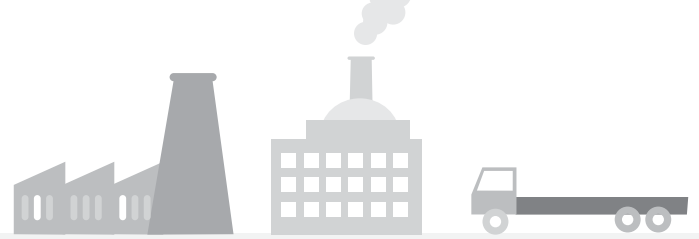
การปนเปื้อนของสารแคดเมียมระดับสูงในดินแปลงนาและผลผลิตข้าว บริเวณบ้านพะเด๊ะ ตำบล พระธาตุผาแดง อำเภอมะสอ จังหวัดตาก พบโดย สถาบันจัดการทรัพยากรน้ำนานาชาติ และกรมวิชาการเกษตร ในปี 2547 จึงมีการจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจตรวจสอบและแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนของสารแคดเมียม อำเภอมะสอ จังหวัดตาก โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเป็นคณะทำงานฯ เพื่อกำหนดแนวทางในการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ครอบคลุมพื้นที่ 40 ตร.กม. พบว่ามีการปนเปื้อนแคดเมียมสูงในตัวอย่างดินในพื้นที่ปลูกข้าวที่ใช้น้ำจากห้วยแม่ตา ในตะกอนดินท้องน้ำห้วยแม่ตาและห้วยแม่กุ ในตัวอย่างข้าวและปัสสาวะของประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง จากการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 10/2550 เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2550 มีมติมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการจ้างหน่วยงานกลางเพื่อศึกษา สาเหตุ ที่มา และขอบเขตของการปนเปื้อนแคดเมียมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตา โดยในปี 2551-2553 กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการสำรวจการกระจายตัวและแหล่งที่มาการปนเปื้อนของสารแคดเมียมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตา อำเภอมะสอ จังหวัดตาก ได้รายงานผลการศึกษาดังกล่าว ในที่ประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 6/2556 วันที่ 29 สิงหาคม 2556 ว่าดินแปลงนาข้าวที่ระดับความลึกไม่เกิน 30 เซนติเมตร พบการปนเปื้อนระดับสูง (มากกว่า 30 มิลลิกรัม/กิโลกรัม) พื้นที่ 248 ไร่ การปนเปื้อนระดับปานกลาง (มากกว่า 3-30 มิลลิกรัม/กิโลกรัม) พื้นที่ 3,566 ไร่ ซึ่งแหล่งที่มาของการปนเปื้อนแคดเมียมเกิดจากการฝังขยะโดยกระบวนการทางธรรมชาติ และการทำเหมืองแร่สังกะสี ทั้งนี้ ได้เสนอแนวทางการจัดการดินตามหลักวิชาการ โดยที่ประชุมฯ ให้ความเห็นชอบและมอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อดำเนินการตามแผนงานบริหารจัดการพื้นที่ปนเปื้อนสารแคดเมียมในลุ่มน้ำแม่ตาที่ได้รับมอบหมาย

พื้นที่บริเวณลุ่มน้ำแม่ตา อ.มะสอ จ.ตาก

โดยที่ผ่านมารกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้ดำเนินการศึกษาเพื่อระบุขอบเขตพื้นที่แปลงที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ดาวที่มีการปนเปื้อนแคดเมียมในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ และจัดทำฐานข้อมูลผู้ถือครองที่ดิน ประชาชนที่อยู่อาศัยและการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ดังกล่าว ข้อมูลการปนเปื้อนของแคดเมียมในข้าวของราษฎรในพื้นที่ อีกทั้งประเมินปริมาณดินและตะกอนดินที่มีระดับการปนเปื้อนแคดเมียมในระดับสูง และสำรวจหาพื้นที่ที่เหมาะสมในการฝังกลบแคดเมียมให้มีความปลอดภัยต่อการปนเปื้อนออกสู่สิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งสอบถามทัศนคติและความคิดเห็นประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงในการดำเนินการดังกล่าวและได้ดำเนินการศึกษาแนวทางและรายละเอียดเพิ่มเติมในการแก้ปัญหาทั้งระบบครอบคลุมพื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ พร้อมทั้งจัดวางกระบวนการที่ชัดเจน โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. แนวทางการป้องกันการปนเปื้อนของแคดเมียมในดินและตะกอนดิน ดังนี้ มาตรการฟื้นฟูพื้นที่ป่าในพื้นที่เขาและลาดชัน มาตรการลดการเปิดหน้าดินจากกิจกรรมของมนุษย์ มาตรการด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ มาตรการด้านโครงสร้างทางชลศาสตร์เพื่อลดการชะล้าง มาตรการฟื้นฟูพื้นที่เหมืองแร่สังกะสีเดิมซึ่งหยุดดำเนินการไปแล้ว และมาตรการลดการผันน้ำที่มีตะกอนดินปนเปื้อนเข้าสู่พื้นที่เกษตรกรรม
2. การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงสร้างทางชลศาสตร์ขนาดใหญ่ พบว่า การก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ช่วยลดการไหลป่าของตะกอนดินปนเปื้อนแคดเมียมในพื้นที่ต้นน้ำลงสู่พื้นที่กลางน้ำและปลายน้ำ รวมทั้งสามารถช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ปลายน้ำอีกด้วย
3. การฟื้นฟูพื้นที่ป่าเขาและลาดชันเพื่อช่วยลดการชะล้างตะกอนดิน โดยใช้หลักการจัดการลุ่มน้ำแบบบูรณาการ และแนวทางตามพระราชดำริ

4. การประเมินศักยภาพการเคลื่อนย้ายของแคดเมียมในตะกอนดินได้ดำเนินการ 4 ประเด็น คือ 1) การศึกษาและวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน พบว่า พื้นที่ป่าไม้ มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด 2) การประเมินศักยภาพการเคลื่อนย้ายของตะกอนดิน พบว่า การเคลื่อนย้ายของตะกอนดินเฉลี่ยของทั้งลุ่มน้ำมีค่าไม่เกินระดับที่ยอมรับได้สำหรับประเทศไทย (12.5 ตัน/เฮกเตอร์/ปี) 3) การประเมินศักยภาพการเคลื่อนย้ายของแคดเมียมในตะกอนดิน พบว่า มาตรการฟื้นฟูเมืองช่วยลดการปนเปื้อนแคดเมียมจากการสูญเสียดินได้ดีที่สุด คือ การปลูกป่าในพื้นที่เหมืองแร่ที่ผ่านการทำเหมืองแล้ว 4) การประเมินศักยภาพการเคลื่อนย้ายของแคดเมียมในตะกอนท้องน้ำและตะกอนแขวนลอย พบว่าตลอดลำห้วยแม่ตาวมีตะกอนแขวนลอย ตะกอนท้องน้ำ และตะกอนเท่ากับ 122.351 51.461 และ 173.812 ลูกบาศก์เมตร/ฤดูกาล

5. ศึกษาการขุดลอกหน้าดินในพื้นที่ที่มีแคดเมียมปนเปื้อนสูง โดยใช้วิธีการขุดลอกและเคลื่อนย้ายดินที่ปนเปื้อนแคดเมียมสูงแล้วนำดินสะอาดมาถมทดแทน หรือปรับเปลี่ยนพื้นที่ดินปนเปื้อนแคดเมียมสูงให้เป็นพื้นที่ของรัฐ

6. ศักยภาพการชะละลายและการปรับเสถียรของแคดเมียมในดิน พบว่า การปรับเสถียรโดยใช้ปูนขาวมีความเหมาะสมเฉพาะกับกรณีของการฝังกลบดินปนเปื้อนแคดเมียมเท่านั้น เพราะการใช้ปูนขาวในการปรับเสถียรจะส่งผลให้พีเอชของดินเพิ่มสูงขึ้นอย่างมากเป็นอันตรายต่อพืชได้

7. การศึกษาพืชเศรษฐกิจเพื่อปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกและตัดวงจรการปนเปื้อนแคดเมียม ออกจากห่วงโซ่อาหาร พบว่าข้าวพันธุ์แพรว 53 ดูดแคดเมียมน้อยที่สุด และการศึกษาในครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นฐานข้อมูลสนับสนุนต่อไปในอนาคตได้

ผลการศึกษาดังกล่าว สามารถเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับทุกภาคส่วนในการบูรณาการเพื่อการแก้ไขปัญหาดินและตะกอนดินบริเวณลุ่มแม่น้ำแม่ตาว อ.แม่สอด จ.ตาก ถูกต้องตามหลักวิชาการและยั่งยืน

3. การเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาการประกอบการเหมืองแร่ทองคำ ของบริษัท ทูมคำ จำกัด จังหวัดเลย

โครงการเหมืองแร่ทองคำทับฟ้า ของ บริษัท ทูมคำ จำกัด ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลเขาหลวง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ได้รับอนุญาตให้เปิดการทำเหมืองและประกอบโลหกรรมแร่ทองคำมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 หลังจากที่ได้เปิดการมาก็ได้ประสบปัญหากรณีร้องเรียนจากประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบพื้นที่ประทานบัตรเกี่ยวกับการปนเปื้อนของมลสารต่างๆ ในแหล่งน้ำ จังหวัดเลย จึงได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเก็บตัวอย่างน้ำ โดยมีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) กรมควบคุมมลพิษ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล และหน่วยงานราชการในพื้นที่ ร่วมเป็นคณะทำงานและเก็บตัวอย่างน้ำด้วย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในพื้นที่และโดยรอบพื้นที่โครงการเหมืองแร่ทองคำทับฟ้า ของ บริษัท ทูมคำ จำกัด ซึ่งคณะทำงานจะร่วมกันเก็บตัวอย่างน้ำ สรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งชี้แจงผลให้ประชาชนรับทราบทุกครั้ง โดยผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำของ กพร. ปี 2560 สรุปได้ดังนี้

1) ภายนอกพื้นที่ประทานบัตร

คุณภาพน้ำผิวดิน โดยภาพรวมบริเวณห้วยเหล็ก ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ยกเว้น บริเวณแอ่งน้ำหลังบ่อกักเก็บกากแร่ ตั้งอยู่ห่างจากพื้นที่ประทานบัตรไปทางทิศใต้ประมาณ 50 เมตร มีปริมาณไนเตรดรวม และแอมโมเนียไนโตรเจนเกินเกณฑ์มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง บริเวณห้วยเหล็กห่างจากสันเขื่อนเก็บกากแร่ 100 เมตร มีปริมาณสารหนู และแอมโมเนียไนโตรเจนเกินเกณฑ์มาตรฐาน ในเดือนมกราคม และเดือนธันวาคม ส่วนบริเวณห้วยผุก และห้วยฮวย ส่วนใหญ่มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

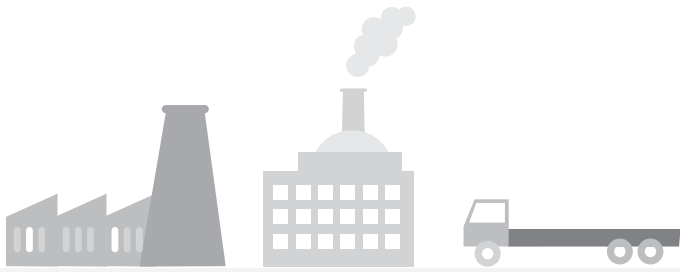
2) ภายในพื้นที่ประทานบัตร

2.1) คุณภาพน้ำบ่อสังเกตการณ์ พบว่า มีปริมาณไนเตรด สารหนู และตะกั่ว เกินเกณฑ์มาตรฐาน บางสถานีบางช่วงเวลา และพบว่ามีปริมาณแอมโมเนียไนโตรเจนเกินเกณฑ์มาตรฐานเกือบทุกสถานีอย่างต่อเนื่อง บริเวณบ่อสังเกตการณ์ด้านใต้ Tailing pond มีค่าสารหนู เกินเกณฑ์มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

2.2) คุณภาพน้ำทิ้ง พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ยกเว้นในเดือนมกราคม และเมษายน บริเวณโดยรอบโรงแต่งแร่ และน้ำฝนจาก sump มีปริมาณแอมโมเนียไนโตรเจนเกินเกณฑ์มาตรฐาน

การเก็บตัวอย่างน้ำผิวดิน

จากการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำอย่างต่อเนื่อง พบว่าไม่สามารถสรุปได้ว่า การปนเปื้อนของโลหะหนักมาจากการทำเหมืองแร่หรือไม่ เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ศักยภาพแหล่งแร่ ซึ่งมีโลหะหนักอยู่ในระดับสูงอยู่แล้ว ซึ่ง กพร. ได้มีการสั่งการให้บริษัท หุ่นดำ จำกัด ดำเนินการเฝ้าระวังและปรับปรุงคุณภาพน้ำในบ่อสังเคราะห์ให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ทั้งนี้ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำของกรมควบคุมมลพิษ และกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ที่ร่วมกันเก็บตัวอย่างน้ำกับ กพร. พบว่า ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำส่วนใหญ่มีแนวโน้มไปในทางเดียวกันโดยพบการปนเปื้อนของโลหะหนักในแหล่งน้ำผิวดินบริเวณห้วยเหล็กเกินมาตรฐาน และพบการปนเปื้อนของไซยาไนด์ และโลหะหนักบริเวณบ่อสังเคราะห์ในพื้นที่โครงการเกินมาตรฐานในบางสถานี และบางช่วงเวลาเช่นเดียวกัน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำอย่างต่อเนื่องทำให้ทราบถึงข้อมูลคุณภาพน้ำในพื้นที่และช่วงเวลาต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยสามารถให้วิเคราะห์สถานการณ์การแพร่กระจายของโลหะหนักทั้งในพื้นที่เหมืองแร่และบริเวณโดยรอบ รวมทั้งนำไปใช้ในการควบคุม การป้องกันและบริหารจัดการเชิงพื้นที่ได้ในอนาคต นอกจากนี้ หากพบมีการปนเปื้อนของมลสารในแหล่งน้ำจะได้เร่งประสานผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไขได้อย่างทันทั่วทั้งที่ พร้อมทั้งมีการให้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานติดตาม เฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาของหน่วยงานราชการในชุมชน ซึ่งช่วยสร้างความเข้าใจและลดความขัดแย้งในพื้นที่ได้

การเก็บตัวอย่างน้ำใต้ดิน

การเก็บตัวอย่างน้ำทิ้ง

4. การศึกษาเตรียมความพร้อมในการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติ เพื่อลดผลกระทบการทำเหมืองแร่ทองคำพื้นบ้านและขนาดเล็ก รองรับการเข้าร่วมเป็นภาคีตามอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท

จากการที่ประเทศไทยได้ลงนามรับรองอนุสัญญามินามาตะเมื่อปี 2556 (ซึ่งในปัจจุบัน ปี 2560 ได้เข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาฯ แล้ว) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการปลดปล่อยสารปรอทและสารประกอบปรอทจากกิจกรรมของมนุษย์สู่อากาศ แหล่งน้ำ และดิน ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ข้อ 7 ของอนุสัญญามินามาตะ มาตรการควบคุมและจัดการกิจการเหมืองแร่ทองคำพื้นบ้านและขนาดเล็ก (Artisanal and small-scale gold mining : ASGM) บังคับใช้กับกิจการเหมืองแร่ทองคำพื้นบ้านและขนาดเล็ก ซึ่งใช้วิธีการรวมตัวของปรอทในการสกัดทองคำจากสินแร่ ต้องดำเนินการลดและเลิกหากเป็นไปได้ โดยประเทศภาคีสมาชิกจะต้องเตรียมเสนอแผนการจัดการระดับชาติภายใน 3 ปี หลังจากลงนามเข้าร่วมในอนุสัญญาฯ ดังนั้น กพร. จึงต้องจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติ เพื่อลดการใช้ปรอทในการทำเหมืองแร่ทองคำพื้นบ้านและขนาดเล็ก เพื่อเสนอต่อเลขาธิการอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท

ดังนั้น ในปีงบประมาณ 2560 กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่(กพร.) จึงได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดำเนินการศึกษารวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ รวบรวมข้อมูลและสำรวจพื้นที่ที่มีกิจกรรมการทำเหมืองทองคำพื้นบ้านและขนาดเล็กที่มีการใช้สารปรอทในประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีการตรวจวัดปริมาณสารปรอท ในฝุ่นของพื้นที่ศึกษา การตรวจวัดปริมาณสารปรอท สารหนู และแมงกานีสในพืชผักและสัตว์น้ำ การตรวจวัดปริมาณสารปรอทในเลือดและปัสสาวะของประชาชนในพื้นที่ อีกทั้งยังมีการจัดประชุมกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ เพื่อสร้างความตระหนักในการรับรู้ถึงอันตรายของสารปรอท ซึ่งจากผลการศึกษาเตรียมความพร้อมในการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติฯ นี้ ทำให้ กพร. มีแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติ เพื่อลดการใช้ปรอทในการทำเหมืองแร่ทองคำพื้นบ้านและขนาดเล็ก (ASGM) รองรับการเข้าร่วมเป็นภาคีตามอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท โดยสรุปแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดการใช้ปรอทได้เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

พื้นที่เหมืองแร่ทองคำ

การประชุมหน่วยงานประสานงาน

ขั้นตอนที่ 1

การจัดตั้งหน่วยงานประสานงาน (Establishing Coordinating Body) เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบโครงการ ประกอบด้วย

1. คณะทำงาน — ตัวแทนจากกระทรวง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ASGM
 2. คณะที่ปรึกษา — ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกระดับ เช่น ผู้ค้าทองคำ ผู้นำชุมชน ผู้เชี่ยวชาญ องค์กรด้านสิ่งแวดล้อม
- ทั้ง 2 คณะทำงานมีการติดต่อประสานงานเป็นระยะ ๆ

ขั้นตอนที่ 2

ทบทวนภาพรวมระดับชาติ (Develop a National ASGM Overview) เพื่อวิเคราะห์และระบุถึงการใช้ปรอทใน ASGM ประกอบด้วย ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ด้านนโยบาย กฎระเบียบ ด้านข้อมูลฐานและสถิติต่าง ๆ ของชุมชน ASGM ด้านเศรษฐศาสตร์ อุปสงค์ อุปทาน และการค้าปรอท รวมถึงการสำรวจชุมชน ASGM

ขั้นตอนที่ 3

กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ (Set Goals and Objectives) เพื่อระบุถึงเป้าหมายในการลดหรือเลิกใช้ปรอทที่วัดผลได้ในระยะเวลาที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 4

กำหนดกลยุทธ์การดำเนินการ (Develop Implementation Strategies) เพื่อระบุกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีดังนี้ กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม กำหนดขอบเขตของกิจกรรม ให้หลักประกันด้านทรัพยากรสนับสนุนต่าง ๆ ระบุผู้เข้าร่วมทำกิจกรรม ระบุกิจกรรมที่ต้องการ ประกอบด้วย กิจกรรมเพื่อการจัดการทำงานที่ส่งผลกระทบต่อรุนแรงที่สุดขั้นตอนการสนับสนุนให้ถูกต้องตามกฎหมาย กลยุทธ์การส่งเสริมการใช้วิธีไม่ใช้ปรอท กลยุทธ์การจัดการการค้าปรอท และการนำมาใช้ กลยุทธ์สำหรับสาธารณสุขและประชากรกลุ่มเสี่ยง และกลยุทธ์การเผยแพร่ข้อมูลไปยังชุมชน ASGM

ขั้นตอนที่ 5

กำหนดกลยุทธ์การประเมินความก้าวหน้าของโครงการ (Formulate Evaluation Strategy) เพื่อวัดและรายงานความก้าวหน้าของโครงการ ทางเลือก โดยมีการสัมภาษณ์รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์โดยผู้ประเมินภายนอก การประเมินความก้าวหน้าของแต่ละโครงการ ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลและเปรียบเทียบกับข้อมูลฐาน เช่น เปรียบเทียบกับโลกกรัมของปรอทที่ใช้ลดลง

ขั้นตอนที่ 6

การรับรองเอกสารและการยื่นแผนปฏิบัติการเพื่อลดการใช้ปรอท ตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญามินามาตะ ข้อ 7 ให้แต่ละประเทศจะต้องเสนอแผนปฏิบัติการระดับชาติ (National Action Plan, NAP) ไปยังเลขาธิการอย่างช้าไม่เกิน 3 ปีหลังจากอนุสัญญา มีผลบังคับใช้ หรือ 3 ปีหลังจากได้แจ้งให้เลขาธิการทราบว่าประเทศมีกิจกรรมการทำเหมืองแร่ทองคำพื้นบ้านและขนาดเล็ก (ASGM) ที่มีนัยสำคัญทั้งนี้แล้วแต่เหตุการณ์ไหนเกิดขึ้นก่อน การยื่น NAP จะต้องมีการระบุหน่วยงานที่ยื่นเสนอ และจะต้องมีการลงนามรับรองจากผู้รับผิดชอบ

ทั้งนี้ กพร. ได้จัดตั้งงบประมาณในปี 2562 เพื่อดำเนินโครงการติดตามและเฝ้าระวังการใช้สารปรอท ในการทำเหมืองแร่ทองคำพื้นบ้านและขนาดเล็กตามข้อกำหนดของอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอทแล้ว

การจัดประชุมกับกลุ่มผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่

การส่งเสริมการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน

1. การเสริมสร้างความร่วมมือของผู้ประกอบการท้องถิ่นและชุมชนเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืนของอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน

ในปัจจุบันการพัฒนาอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นคนรุ่นใหม่ที่มีความตระหนักและให้ความสำคัญในด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการทำเหมืองมากขึ้น ประกอบกับ กฎ กติกา ระเบียบ และเงื่อนไขที่ทางราชการกำหนดมีความเข้มงวด ทำให้การทำเหมืองแร่ในปัจจุบันเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น และกำลังก้าวไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน แต่เนื่องจากสภาพลักษณะในอดีตทำให้ประชาชนส่วนหนึ่งมีทัศนคติด้านลบกับอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน จึงยังคงเกิดปัญหาร้องเรียนเรื่องผลกระทบสิ่งแวดล้อมอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งสาเหตุอาจเกิดจากความไม่เข้าใจกัน หรือความไม่รู้ของร้องเรียน ทำให้เกิดความระแวง และไม่ไว้วางใจกัน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่จึงได้จัดทำโครงการเสริมสร้างความร่วมมือของผู้ประกอบการ ท้องถิ่นและชุมชนเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืนของอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการสร้างความสัมพันธ์และมีมิตรไมตรีที่ดีต่อกันระหว่างผู้ประกอบการและชุมชน และทำให้ผู้มีส่วนได้เสีย ท้องถิ่น และชุมชนมีความรู้ความเข้าใจ มีความตระหนัก และมีจิตสำนึกร่วมกันในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปอย่างสมดุล อันจะส่งผลให้การพัฒนาอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน เป็นการประกอบกิจการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม ตลอดจนมีการพัฒนาที่ยั่งยืนสืบไป

สำหรับการดำเนินงานในปี 2560 ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย รับฟังข้อเสนอแนะร่วมกัน (Big Sharing) ร่วมกันปลูกต้นไม้บริเวณสถานประกอบการและถนนสาธารณะ (Big Planting) ตรวจเฝ้าระวังสุขภาพของชุมชนร่วมกับสถานประกอบการ (Health Care) จัดกิจกรรมเปิดบ้าน (Open House) ให้ชุมชนร่วมตรวจสอบเฝ้าระวัง และร่วมตรวจสอบปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหามลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการทำเหมืองแร่ การไม่ บด หรือย่อยหิน และการแต่งแร่ ที่ทุกฝ่ายยอมรับร่วมกัน (Big Solving) โดยดำเนินการจัดอบรมจำนวน 7 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมจำนวนทั้งสิ้น 499 คน ประกอบด้วย ครั้งที่ 1 ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี มีผู้เข้าร่วม 90 คน ครั้งที่ 2 ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลวังดัง อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี มีผู้เข้าร่วม 61 คน ครั้งที่ 3 ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลนาขุนไกร อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย มีผู้เข้าร่วม 58 คน ครั้งที่ 4 ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลเอราวัณ อำเภอเอราวัณ จังหวัดเลย มีผู้เข้าร่วม 61 คน ครั้งที่ 5 ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลไม้เรียง อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีผู้เข้าร่วม 70 คน ครั้งที่ 6 ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลนากระตาม อำเภอท่าชะงะ จังหวัดชุมพร มีผู้เข้าร่วม 82 คน และ ครั้งที่ 7 ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ติบ อำเภอฉวาง จังหวัดลำปาง มีผู้เข้าร่วม 77 คน

ผลจากการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้ผู้ประกอบการและชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้น มีความรู้ความเข้าใจในการในเรื่องการประกอบการเหมืองแร่ การไม่ บด หรือย่อยหิน การแต่งแร่ ตลอดจนการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนความรู้ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเสนอปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเฉพาะในพื้นที่ของตน ตลอดจนมีการตรวจสอบและหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีของผู้ประกอบการและชุมชนในท้องถิ่น นอกจากนี้การได้ปลูกต้นไม้ร่วมกันยังทำให้สภาพแวดล้อมในพื้นที่ที่ไปดำเนินโครงการดีขึ้นอีกด้วย

จัดกิจกรรมเปิดบ้าน (Open House) ให้ชุมชนร่วมตรวจสอบเฝ้าระวัง

2. การส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ประกอบการทำเหมืองแร่ ให้มีการปรับปรุงสภาพและใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ

ดำเนินการพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแร่แล้วที่มีสภาพเสื่อมโทรม ยากต่อการเข้าถึง พื้นที่ที่มีลักษณะเป็นหน้าผาสูงชัน มีสภาพที่ไม่ปลอดภัย อีกทั้งยังมีสภาพทางธรรมชาติที่ไม่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมโดยรอบ ส่งผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม เกิดสุนทรียภาพและทัศนียภาพที่ไม่สวยงาม โดยได้ดำเนินการพัฒนา 2 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ตำบลบ่อหลวง อำเภอ สอด จังหวัดเชียงใหม่ และพื้นที่ตำบลล้าน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน ผลการดำเนินงานสรุปดังนี้

การใช้ประโยชน์ของประชาชนโดยรอบพื้นที่

1. พื้นที่ตำบลบ่อหลวง อำเภอ สอด จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินงานปรับพื้นที่เพื่อการจัดทำสวนสมุนไพรสำหรับเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ให้แก่ชุมชนและผู้สนใจ รวมทั้งดำเนินการก่อสร้างทางเดินและลานกีฬาโดยการติดตั้งเครื่องออกกำลังกายกลางแจ้งและป้ายกำกับจำนวน 8 เครื่อง เพื่อให้ประชาชนที่อยู่โดยรอบพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์ในการพักผ่อนหย่อนใจ ออกกำลังกาย ตลอดจนใช้เป็นเส้นทางสัญจร

2. พื้นที่ตำบลล้าน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาพื้นที่ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการให้ปลูกต้นไม้เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับชุมชน การดำเนินงานปรับปรุงสภาพพื้นที่เพื่อให้มีความปลอดภัยและการนำหน้าดินมาปูทับหน้าดินเดิมเพื่อเตรียมพื้นที่สำหรับการปลูกต้นไม้ สำหรับกิจกรรมการปลูกต้นไม้ในพื้นที่โครงการฯ นั้น ได้ดำเนินงานภายใต้หลักการมีส่วนร่วม โดยเชิญชวนให้หน่วยงานในพื้นที่ และประชาชนมาร่วมกิจกรรมด้วย

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่และหน่วยงานพร้อมประชาชนในพื้นที่ร่วมกิจกรรมการปลูกต้นไม้

การพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการประกอบการเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐาน

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.)

ได้จัดทำมาตรฐานสถานประกอบการเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน และดำเนินการตรวจประเมินและจัดระดับมาตรฐานสำหรับสถานประกอบการทุกรายในทุกสิ้นปีงบประมาณ โดยจัดสถานประกอบการออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับดีมาก (ร้อยละ 85 ขึ้นไป) ระดับดี (ร้อยละ 75-85) ระดับปานกลาง (ร้อยละ 60-74) และสถานประกอบการที่ไม่ได้มาตรฐาน (ต่ำกว่าร้อยละ 60) โดยสถานประกอบการที่ได้คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไป จัดเป็นสถานประกอบการที่ได้มาตรฐาน ส่วนสถานประกอบการที่ไม่ได้มาตรฐาน กพร. ได้ดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการประกอบการ โดยได้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้ประกอบการได้รับทราบและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานดังกล่าว พร้อมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการประกอบการ โดยผลการประเมินสถานประกอบการเหมืองแร่ โรงโม่ บดหรือย่อยหิน โรงแต่งแร่ โรงประกอบโลหกรรม ทั่วประเทศปี 2560 ซึ่งผลการประเมินสถานประกอบการฯ ได้มาตรฐานทั้งสิ้น 1,059 ราย คิดเป็นร้อยละ 96.98 ส่วนสถานประกอบการฯ ที่ไม่ได้มาตรฐานมีทั้งสิ้น 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.02

หลังจากการประเมินสถานประกอบการฯ เจ้าหน้าที่ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ จะเป็นผู้ดำเนินการและกระจ่ายการดำเนินการพัฒนายกระดับสถานประกอบการลงสู่หน่วยงานที่กำกับดูแลสถานประกอบการในแต่ละพื้นที่ โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติจากผลการประเมินมาตรฐานที่ผ่านมา เพื่อวิเคราะห์หาส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไข การจัดทีมงานซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญทั้งวิศวกรเหมืองแร่ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ ของหน่วยงานในพื้นที่ เข้าให้คำแนะนำผู้ประกอบการที่ไม่ได้มาตรฐานเป็นรายๆ ไป และให้มีการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการที่มุ่งเน้นเฉพาะด้านที่มีจุดอ่อนในแต่ละพื้นที่ พร้อมทั้งทำการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อหวังผลการพัฒนายกระดับมาตรฐานอย่างเป็นรูปธรรม

คณะกรรมการลงตรวจพื้นที่

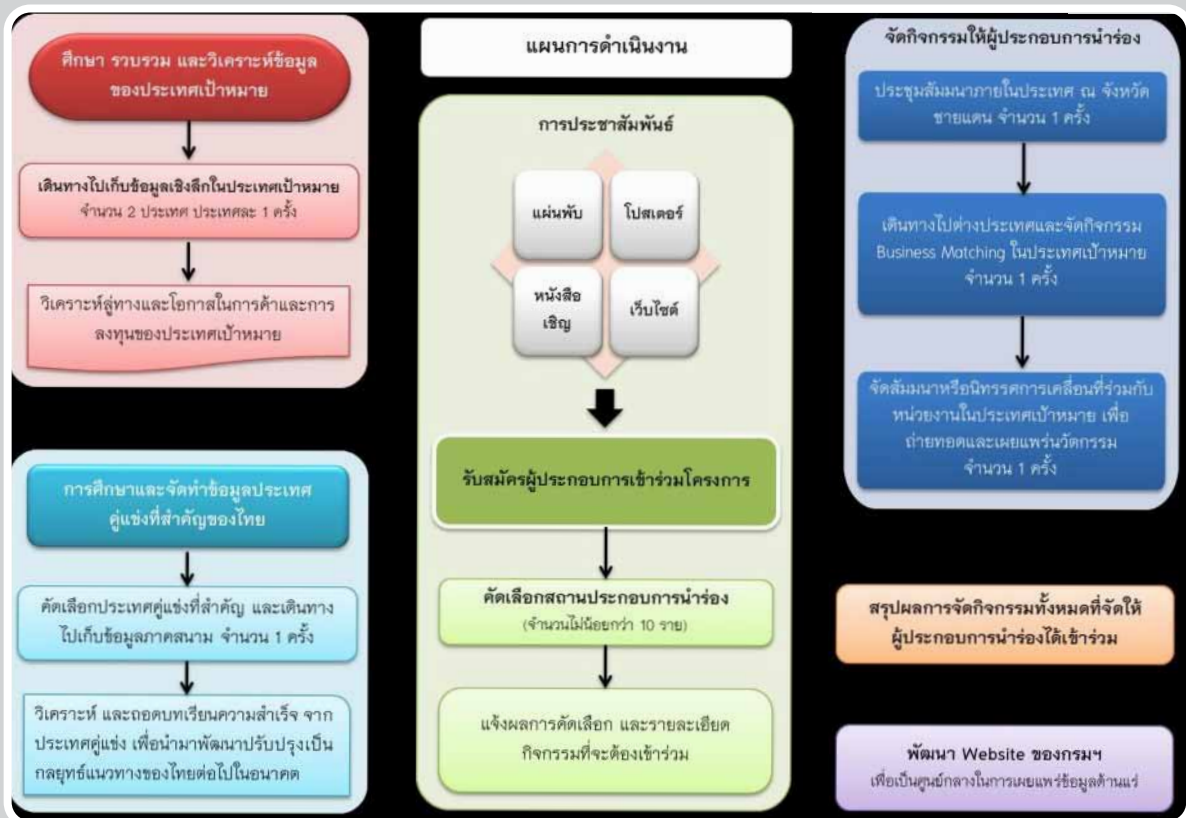

คณะกรรมการประชุมเพื่อประเมิน
หลังจากการลงพื้นที่

การเพิ่มศักยภาพด้านการค้าและการลงทุน ด้านอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน ของไทยเพื่อการเป็นศูนย์กลางในภูมิภาคอาเซียน

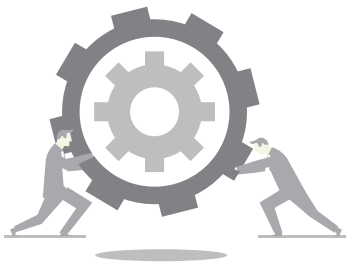

การเจรจาเพื่อสร้างเครือข่ายฯ ณ เมืองทวาย ประเทศเมียนมา

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) ดำเนินงานภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรมได้ตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในด้านการเร่งรัดสำรวจและแสวงหาแหล่งแร่สำคัญเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ตลอดจนพัฒนาอุตสาหกรรมต่อยอดในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศมากยิ่งขึ้น ภาครัฐจึงต้องมีบทบาทในการช่วยส่งเสริม ผลักดันให้ผู้ประกอบการภาคเอกชนของไทยสามารถเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมแร่ และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องจากต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับที่ความต้องการที่มุ่งเน้น ส่งเสริมและผลักดันให้ผู้ประกอบการไทยไปลงทุนทำเหมืองแร่หรือจัดหาวัตถุดิบแร่ โดยมีผลการดำเนินการดังนี้

1. การเดินทางไปเจรจาเพื่อสร้างเครือข่ายและเพิ่มโอกาสทางการค้าการลงทุนด้านแร่ ณ เมืองทวาย ประเทศเมียนมา ในระหว่างวันที่ 24-28 เมษายน พ.ศ. 2560 ณ เมืองทวาย มณฑลตะนาวศรี ประเทศเมียนมา ซึ่งผลจากการนำผู้ประกอบการนำร่องเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ ส่งผลให้บริษัท เหมืองแร่กระตะทอง จำกัด ซึ่งมีความสนใจในการเข้าไปลงทุนทำเหมืองแร่ดีบุกในทะเลในพื้นที่ Bokpyin ได้มีโอกาสพบปะพูดคุย เจรจาทูรกีกร่วมกับเจ้าหน้าที่และนักลงทุนท้องถิ่นในประเทศเมียนมา เพื่อดำเนินการติดต่อประสานงานและช่องทางในการลงทุนในพื้นที่ดังกล่าวต่อไป

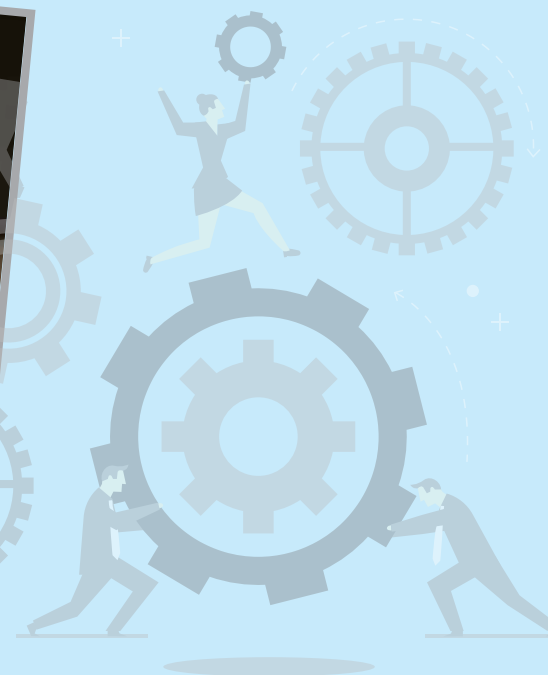
2. การเดินทางไปสัมมนาร่วมกับหน่วยงานในประเทศเป้าหมาย ณ สปป.ลาว ภายใต้ชื่อ “Lao-Thai Workshop on Mineral Resources Development Technology” เพื่อแลกเปลี่ยนถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมด้านแร่ของไทย รวมทั้งเป็นการสร้างโอกาสด้านเจรจาธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการไทยกับผู้ประกอบการลาว เพื่อร่วมกันพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ด้านอุตสาหกรรมแร่ในการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยงานประชุมสัมมนาดังกล่าวจัดขึ้นระหว่างวันที่ 3-4 พฤษภาคมพ.ศ. 2560 ณ Lao Plaza Hotel : นครหลวงเวียงจันทน์, สปป.ลาว โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 101 ราย จำแนกเป็นผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจาก สปป.ลาว ทั้งหมด 60 ราย และเป็นผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากประเทศไทยทั้งหมด 41 รายซึ่งในจำนวนนี้มีสถานประกอบการนำร่องของทางโครงการจำนวน 12 แห่ง โดยภายในงานประกอบด้วยเวทีสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านแร่ของทั้งสองประเทศ โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญทั้งจากประเทศไทยและ สปป.ลาวและกิจกรรม Business Matching ระหว่างผู้ประกอบการ

3. การจัดงานประชุมสัมมนาเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานภายในประเทศไทย ภายใต้หัวข้อ “AEC Opportunity for Mineral Project Investment in CLMV Countries” จัดขึ้นในวันศุกร์ ที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2560 ณ ห้องจูปีเตอร์ 13 อาคารชาเลนเจอร์ อิมแพ็คเมืองทองธานี : นนทบุรี ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 69 ราย ประกอบด้วยผู้ประกอบการด้านแร่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั่วประเทศเข้าร่วมฟังการบรรยาย จากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในประเทศเป้าหมาย ได้แก่ สปป.ลาว เมียนมา และกัมพูชา เป็นต้น

4. การพัฒนาปรับปรุงระบบสารสนเทศเพื่อเป็นศูนย์กลางเผยแพร่ข้อมูล ได้มีการดำเนินงานพัฒนาปรับปรุงทั้งส่วนของรูปแบบเว็บไซต์และเนื้อหาข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนพัฒนาศักยภาพการทำงานของเว็บไซต์ให้ทันสมัยและมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น (Link : <http://aec.dpim.go.th/>)

งานสัมมนาเพื่อสร้างโอกาสในการลงทุน

การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ

เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน ระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนของไทยและต่างประเทศ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้ดำเนินโครงการ และเข้าร่วมการประชุมพร้อมจัดเตรียมข้อมูลทำทึของไทยสำหรับการประชุมและการเจรจาระหว่างประเทศ และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนของไทยและต่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี ดังนี้

1. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้ดำเนินการใน 2 ส่วนด้วยกัน คือ

1.1 การผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางในภูมิภาคอาเซียน ด้านอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน เข้าสู่ ASEAN Economic Community: AEC

จากการที่ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี พ.ศ. 2559 กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้ดำเนินการเสริมสร้างศักยภาพทั้งด้านการค้าและการลงทุนด้านอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทยเพื่อการเป็นศูนย์กลางในภูมิภาคอาเซียน เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการไทยในการสร้างสายสัมพันธ์และเพิ่มโอกาสด้านการค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานในประเทศอาเซียน โดยเฉพาะประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีพื้นที่ติดต่อกับไทยในการยกระดับขีดความสามารถของการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ ชัดเจน และมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากการเป็น AEC โดยได้ดำเนินการ “โครงการเพิ่มศักยภาพด้านการค้าและการลงทุนด้านอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทยเพื่อการเป็นศูนย์กลางในภูมิภาคอาเซียน” อันเป็นโครงการที่ดำเนินงานต่อเนื่องจากปีงบประมาณที่ผ่านมาโดยการนำผู้ประกอบการ

การนำร่องที่มีศักยภาพและมีความพร้อมจำนวน 10 ราย ไปพบปะกับหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนแบบจับคู่ธุรกิจ(Business Matching) ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ติดต่อบริษัทงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น The Myanmar Investment Commission, Ministry of mines, Mining Enterprises, DICA หอการค้าสมาคมด้านแร่ และมหาวิทยาลัย เป็นต้น พัฒนากรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ให้เป็นศูนย์กลางการประสานงานและข้อมูลด้านการค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานในต่างประเทศ โดยการจัดตั้งเครือข่าย (Network) แลกเปลี่ยนข้อมูลด้านแร่ผ่านหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน และเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างไทยกับอาเซียน พร้อมทั้งจัดการประชุมวิชาการด้านเหมืองแร่ในต่างประเทศ และการจับคู่ธุรกิจ (Business Matching & Networking) ในหัวข้อ Lao-Thai Workshop on Mineral resources Development Technology ระหว่างวันที่ 3 - 4 พฤษภาคม 2560 ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1.2 การประชุมและกิจกรรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ภายใต้ AEC

1.2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ Workshop on capacity building on geophysical technology in mineral exploration and assessment on land, sea, and island จัดโดย General Department of Geology & Minerals of Vietnam (GDGMV) ระหว่างวันที่ 15 - 16 ตุลาคม 2559 ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

1.2.2 การประชุม 16th ASOMM Senior Officials Meetings on Minerals (16th ASOMM) และการประชุม 9th ASOMM+3 Consultation (9th ASOMM+3) ระหว่างวันที่ 8 -10 พฤศจิกายน 2559 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ สหพันธรัฐมาเลเซีย เพื่อพิจารณาร่างแผนปฏิบัติการความร่วมมือด้านแร่ธาตุอาเซียน 2559-2563 (ASEAN Minerals Cooperation Action Plan: 2016-2020)

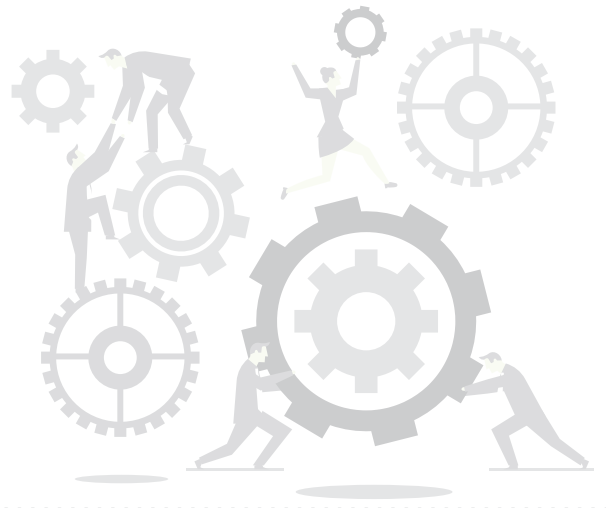
1.2.3 การประกวด 1st ASEAN Mineral Awards พิจารณาคัดเลือกสถานประกอบการเป็นตัวแทนประเทศไทยเข้าร่วมการประกวด 1st ASEAN Mineral Awards โดยมีกำหนดการตัดสินและรับรางวัลในช่วงการประชุมรัฐมนตรีแร่ธาตุอาเซียน ในเดือนพฤศจิกายน 2560 ณ กรุงเนปยีดอ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ภาพการประชุม 16th ASOMM Senior Officials Meetings on Minerals (16th ASOMM) และการประชุม 9th ASOMM+3 Consultation (9th ASOMM+3) ระหว่างวันที่ 8 -10 พฤศจิกายน 2559 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ สหพันธรัฐมาเลเซีย

1.2.4 การประชุม 7th Liaison Officials' Meeting of China-ASEAN Mining Cooperation Forum ระหว่างวันที่ 24 - 26 เมษายน 2560 ณ กรุงโฮจิมินห์ ซิตี้ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เพื่อพิจารณาร่างแผนงานความร่วมมือระหว่าง ASEAN กับ China-ASEAN Mining Cooperation Forum (CAMCF)

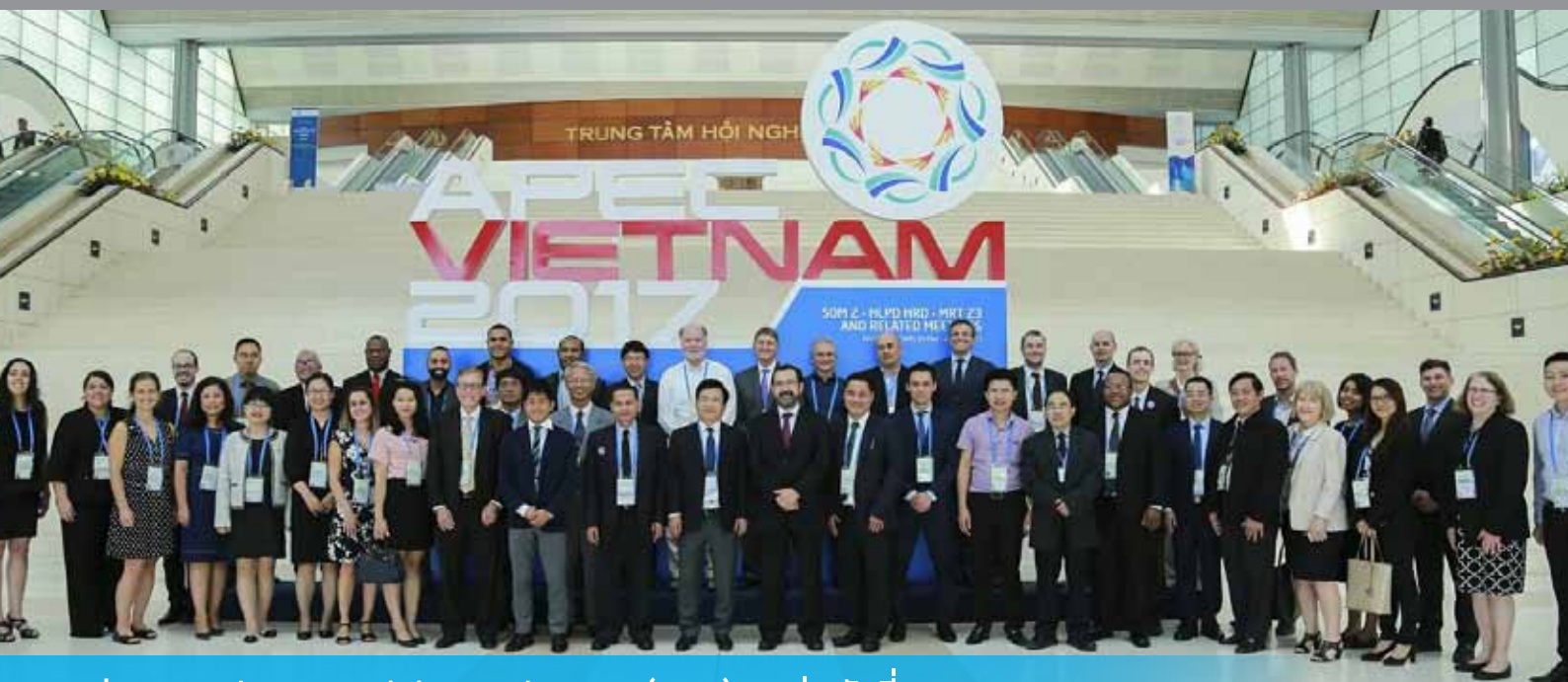

1.2.5 การประชุม 11th APCE Mining Task Force (MTF) ระหว่างวันที่ 8 - 12 พฤษภาคม 2560 ณ กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เพื่อประชุมวิชาการ Mine Closure และ การประชุม MTF

1.2.6 การประชุม 14th ASOMM Working Groups Meetings ระหว่างวันที่ 25 - 27 กรกฎาคม 2560 ณ กรุงเนปยีดอ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เพื่อติดตามผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการความร่วมมือด้านแร่ธาตุอาเซียน 2559-2563 (ASEAN Minerals Cooperation Action Plan: 2016 - 2020)

1.2.7 การฝึกอบรม Mining Environmental Protection จัดโดย China-ASEAN Mining Cooperation Forum Secretariat (CAMCF) ระหว่างวันที่ 1 - 31 สิงหาคม 2560 ณ นครหนานหนิง เขตปกครองตนเองกวางสี สาธารณรัฐประชาชนจีน

1.2.8 ส่งข้าราชการเข้ารับการศึกษาคู่ในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกสำหรับนักธรณีวิทยาจากรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ณ China University of Geosciences (Wuhan) โดยการสนับสนุนทุนการศึกษาจาก China Geological Survey: CGS ภายใต้กรอบ ASOMM+3

การประชุม 11th APCE Mining Task Force (MTF) ระหว่างวันที่ 8 - 12 พฤษภาคม 2560
ณ กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

1.2.9 การประชุมเชิงปฏิบัติการ The Workshop on Ferrous Metals and Ferroalloys Processing ระหว่างวันที่ 28 - 31 สิงหาคม 2560 ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นกิจกรรมภายใต้ AMCAP III Phase I ในคณะ WGCBM หัวข้อ IH 2 (V)

การประชุมเชิงปฏิบัติการ The Workshop on Ferrous Metals and Ferroalloys Processing ระหว่างวันที่ 28 - 31 สิงหาคม 2560 ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

1.2.10 การประชุม 8th SIMPOMIN (Mineral Symposium) 2017 ระหว่างวันที่ 26 - 28 กันยายน 2560 ณ Ipoh, Perak สหพันธรัฐมาเลเซีย ซึ่งเป็นกิจกรรมภายใต้ AMCAP III Phase I ในคณะ WGSMD หัวข้อ ES 2 (iii)

การประชุม 8th SIMPOMIN (Mineral Symposium) 2017 ระหว่างวันที่ 26 - 28 กันยายน 2560 ณ Ipoh, Perak สหพันธรัฐมาเลเซีย

2. ความตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Agreement) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้เข้าร่วมการประชุมและดำเนินกิจกรรมความร่วมมือต่าง ๆ ปัจจุบันประเทศไทยได้จัดทำความตกลงเขตการค้าเสรีในระดับทวิภาคีแล้ว จำนวน 6 ฉบับ และได้จัดทำความตกลงเขตการค้าเสรีในระดับภูมิภาคภายใต้กรอบอาเซียนแล้ว จำนวน 5 ฉบับ โดยในความตกลงเขตการค้าเสรีทุกฉบับ ไทยเปิดเสรีการค้าและการลงทุนภาคเหมืองแร่ทั้งหมด และขณะนี้ อยู่ระหว่างเตรียมการกำหนดท่าทีเจรจาจัดทำความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP)

3. ความร่วมมืออื่น ๆ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้เข้าร่วมการประชุมและดำเนินกิจกรรมความร่วมมือต่าง ๆ ดังนี้

3.1 การประชุมหารือเพื่อจัดทำท่าทีด้านการค้าบริการและการลงทุนไทยภายใต้ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2559 จัดโดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศกระทรวงพาณิชย์

3.2 การประชุมพิจารณารายการของต้องห้ามต้องกำกวดในการนำเข้า-ส่งออกและนำผ่านประเทศไทย เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2559 จัดโดยกรมศุลกากร

3.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการและหารือเกี่ยวกับการดำเนินงาน โครงการศึกษาวิจัย ภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการ ระหว่าง MIRECO DPIM และ EGAT ด้านการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมเหมืองแม่เมาะ เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2559 ณ ห้องรับรอง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เหมืองแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

3.4 การประชุมเกี่ยวกับความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Trans-Pacific partnership: TPP) เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2559 จัดโดย กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

3.5 คณะผู้แทนกระทรวงการคลัง และกระทรวงพลังงานและบ่อแร่ สปป.ลาว ประกอบด้วย รองอธิบดี 2 คน หัวหน้าแผนก 4 คน รองหัวหน้าแผนก 1 คน และเจ้าหน้าที่ 3 คน รวม 10 คน เยี่ยมหน่วยงานภาครัฐและสถานประกอบการเหมืองแร่ของไทย ระหว่างวันที่ 14 - 19 พฤศจิกายน 2559 ณ ประเทศไทย

คณะผู้แทนกระทรวงการคลัง และกระทรวงพลังงานและบ่อแร่ สปป.ลาว เยี่ยมหารือ
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และสถานประกอบการเหมืองแร่ของไทยระหว่าง
วันที่ 14 - 19 พฤศจิกายน 2559

3.6 การประชุมระหว่างประเทศ เรื่อง การประชุมระดับผู้บริหารไทย-ลาว ประจำปี 2560 (The Thai-Lao Executive Meeting Year 2017) ระหว่าง กรมทรัพยากรธรณี กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กับ กรมธรณีศาสตร์ และกรมบ่อแร่ สปป.ลาว ณ จังหวัดชลบุรี

3.7 การประชุมเตรียมการสำหรับการประชุมคณะกรรมการความร่วมมือว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย-อินโดนีเซีย ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2560 จัดโดยกรมเอเชียตะวันออก กระทรวงการต่างประเทศ

3.8 คณะสภาธุรกิจสหรัฐ — อาเซียน เข้าพบหารือปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ในวันพฤหัสบดีที่ 22 มิถุนายน 2560 ณ ห้องประชุมขุนทะเล อาคารสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

3.9 การประชุมหารือร่วมกันระหว่างคณะมนตรีกาตตะนาวศรี ผู้บริหารจังหวัดมะริด กับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2560 จัดโดยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3.10 Mr. Pavel Kavina อธิบดีกรมนโยบายด้านวัตถุดิบ กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า สาธารณรัฐเช็ก และคณะ เข้าพบหารืออธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ โดยมีผู้แทนกรมทรัพยากรธรณีเข้าร่วมด้วย ในวันพฤหัสบดีที่ 24 สิงหาคม 2560 จัดโดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

Mr. Pavel Kavina อธิบดีกรมนโยบายด้านวัตถุดิบ กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า สาธารณรัฐเช็ก และคณะเยี่ยหารือกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ โดยมีผู้แทนกรมทรัพยากรธรณีเข้าร่วม เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2560

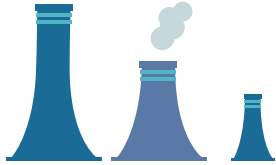
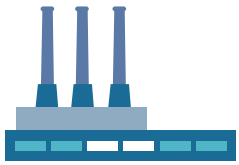
ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 ถูกบังคับใช้เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2560 ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีหลักการเพื่อปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับแร่ และกฎหมายเกี่ยวกับพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันเนื่องจากพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 ได้ประกาศใช้มาเป็นเวลานาน การบริหารจัดการแร่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน การควบคุมกำกับดูแลเหมืองแร่ไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างในขนาดของเหมือง มีกระบวนการขั้นตอนการอนุญาตมากเกินไปจนทำให้เกิดความล่าช้า ประกอบกับกิจการทำเหมืองแร่เป็นกิจการที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและชุมชน การรับรองสิทธิของประชาชนและชุมชนในการมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ การจัดการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม รวมถึงบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการแร่ยังไม่เหมาะสม การจัดสรรผลประโยชน์และการเยียวยาความเสียหายให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองยังมีน้อย และกลไกตามกฎหมายปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติรองรับการที่ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

นอกจากนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ได้กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 แต่การกำหนดพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่ได้กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. 2509 ทำให้เกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ประกอบกับพระราชบัญญัติพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. 2509 ก็ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานการกำหนดพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่ วิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ การกำหนดราคาตลาดเพื่อการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันจึงเห็นสมควรให้มีการปรับปรุงเสียใหม่ โดยนำพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 และพระราชบัญญัติพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. 2509 มาบัญญัติไว้ในฉบับเดียวกัน และปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความเหมาะสมในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ ส่งเสริมอุตสาหกรรมแร่ให้เกิดคุณภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการรักษาสิ่งแวดล้อม มีหลักเกณฑ์การอนุญาตและการควบคุมกำกับดูแลการทำเหมืองและกิจกรรม

ที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมืองที่เหมาะสมกับขนาดของเหมือง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ จัดสรรแบ่งผลประโยชน์จากทรัพยากรแร่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนอันเป็นที่ตั้งของพื้นที่ทำเหมืองและพื้นที่ซึ่งได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองเพิ่มมากขึ้น กำหนดให้มีการจ่ายเงินค่าทดแทนแก่ผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินอันเป็นที่ตั้งของการทำเหมืองได้ดินลดขั้นตอนการปฏิบัติงานลดจำนวนเอกสารและค่าใช้จ่ายอันไม่จำเป็น กำหนดกลไกของกฎหมายว่าด้วยแร่ให้รองรับการที่ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และกำหนดวิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ รวมถึงการกำหนดราคาตลาดเพื่อการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่และวิธีการตรวจสอบการชำระค่าภาคหลวงแร่ให้ถูกต้องเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำหรับผู้สนใจ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 กฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 คำสั่ง/ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่คำสั่งกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และร่างอนุบัญญัติฯ ได้ที่ <http://www.dpim.go.th/knowledge> หัวข้อกฎหมายควรรู้

ด้านอุตสาหกรรมพื้นฐาน

- การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่โพแทชและเกลือหิน
- การเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตเพื่อยกระดับความสามารถของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน
- การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีรีไซเคิลเพื่อการพัฒนาของเสีย เป็นแหล่งทรัพยากรทดแทน

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานบริหารจัดการอุตสาหกรรมแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมพื้นฐานเพื่อเป็นฐานการผลิตวัตถุดิบและเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับอุตสาหกรรมรายสาขาต่างๆ โดยอุตสาหกรรมพื้นฐานที่สำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากแร่ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมแต่งแร่และอุตสาหกรรมโลหะการ รวมถึงอุตสาหกรรมผลิตวัตถุดิบ/วัตถุดิบทดแทนและอุตสาหกรรมรีไซเคิล ซึ่งที่ผ่านมา กพร. ได้ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนสำหรับอุตสาหกรรมพื้นฐานที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขัน ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการนำวัสดุเหลือใช้หรือของเสียกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่เพื่อเป็นแหล่งทรัพยากรทดแทนให้แก่ภาคอุตสาหกรรม รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาวัตถุดิบทดแทนให้แก่ภาคอุตสาหกรรม โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณ 2560 ดังนี้

การส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่โพแทชและเกลือหิน

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) มีความมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของอุตสาหกรรมพื้นฐาน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมโพแทชและเกลือหินซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้ดำเนินการในด้านการส่งเสริมการลงทุนในโครงการเหมืองแร่โพแทชและเกลือหิน โดยได้ให้คำปรึกษาแก่นักลงทุน ทั้งทางด้านเทคนิควิศวกรรม เศรษฐศาสตร์ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากแร่ได้อย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพสูงสุด

เจ้าหน้าที่ กพร. ลงพื้นที่ตรวจเหมืองแร่โพแทช

โดยบริษัทที่ได้เข้ามาลงทุนโครงการเหมืองแร่โพแทชของอาเซียนที่จังหวัดชัยภูมิคือ บริษัท อาเซียนโปแทสเซียม จำกัด (มหาชน) (APOT) ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเตรียมการทำเหมืองโดยการปรับปรุงอุโมงค์แนวเอียงเดิมและปรับสภาพพื้นที่เพื่อเจาะอุโมงค์แนวตั้ง จำนวน 2 อุโมงค์ และก่อสร้างโรงงานแต่งแร่ โครงการเหมืองแร่โพแทชที่จังหวัดนครราชสีมาของบริษัท ไทยคาลิ จำกัด ปัจจุบันบริษัทฯ อยู่ระหว่างการเตรียมการทำเหมืองโดยก่อสร้างอุโมงค์แนวเอียง อุโมงค์แนวตั้ง โรงงานแต่งแร่ และสาธารณูปโภคต่าง ๆ โครงการเหมืองแร่โพแทชที่จังหวัดอุดรธานีของบริษัท เอเชีย แปซิฟิคโปแตช จำกัด (APPC) ปัจจุบันคำขอประทานบัตรทำเหมืองได้ดินของบริษัทฯ อยู่ระหว่างการพิจารณาอนุญาตของ กพร. โครงการสำรวจแร่โพแทชที่จังหวัดสกลนครของบริษัท ไซน่า หมิงต้า โปแตช คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ปัจจุบันดำเนินการเจาะสำรวจแร่โพแทชไปแล้วจำนวน 2 หลุมเจาะ โครงการสำรวจแร่โพแทชที่จังหวัดนครราชสีมาของบริษัท โรงบั้ง ไมนิ่ง จำกัด ปัจจุบันได้ดำเนินการเจาะสำรวจแร่โพแทชไปแล้ว

ตัวอย่างแร่โพแทช

จำนวน 13 หลุมเจาะ และอยู่ระหว่างการเตรียมการเจาะสำรวจเพิ่มเติมโครงการสำรวจแร่โพแทชที่จังหวัดนครราชสีมาของ บริษัท อินเตอร์เนชั่นแนล ปีโตรเลียม กรุ๊ป ปัจจุบันได้ดำเนินการเจาะสำรวจแร่โพแทชไปแล้ว จำนวน 18 หลุมเจาะ และอยู่ระหว่างการเตรียมการเจาะสำรวจเพิ่มเติมโครงการสำรวจแร่โพแทชที่จังหวัดนครราชสีมาของบริษัท สหชาติ เศรษฐกิจ ปัจจุบันได้ดำเนินการเจาะสำรวจแร่โพแทชไปแล้ว จำนวน 9 หลุมเจาะ และอยู่ระหว่างการเตรียมการเจาะสำรวจ

เพิ่มเติม โครงการสำรวจแร่โพแทชที่จังหวัดนครราชสีมาของ บริษัท ศักดิ์ศรีไทย ดีเวลลอปเมนต์ จำกัด ปัจจุบันบริษัทฯ ได้ดำเนินการสำรวจแร่โพแทชโดยวิธีการสำรวจคลื่นไหวสะเทือน (SEISMIC METHOD) และอยู่ระหว่างเตรียมการเจาะสำรวจ

ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ กพร. ตรวจสอบตัวอย่างแร่โพแทช

กล่าวโดยสรุป กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) ได้ดำเนินการส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่ไฟฟ้าและเกลือหิน โดยปัจจุบันมีผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองแร่ไฟฟ้าและเกลือหินจำนวน 2 ราย ผู้ยื่นคำขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ไฟฟ้าจำนวน 1 ราย และผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษสำรวจแร่ไฟฟ้าจำนวน 5 ราย การลงทุนสำรวจและทำเหมืองแร่ไฟฟ้าและเกลือหิน จะทำให้สามารถผลิตวัตถุดิบแร่เพื่อป้อนให้กับภาคอุตสาหกรรมเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมแร่อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่องอย่างยั่งยืนต่อไป

การตรวจสอบการบำรุงรักษาอุโมงค์แนวเอียง

การเจาะสำรวจแร่ไฟฟ้า

การเพิ่มผลิภาพการผลิตเพื่อยกระดับความสามารถของ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิตวัตถุดิบและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ซึ่งตลอดการดำเนินโครงการฯ ที่ผ่านมา ได้ส่งคณะวิศวกร พร้อมคณะที่ปรึกษาลงพื้นที่เพื่อให้ความช่วยเหลือ ฝึกอบรม และให้คำแนะนำในการปรับปรุงการบริหารจัดการทั้งทางด้านวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ การปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิต ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ใช้ทรัพยากรแร่ซึ่งเป็นวัตถุดิบน้อยลง พร้อมทั้งจัดทำแผนการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตในสถานประกอบการจนประสบผลสำเร็จแล้ว จำนวน 95 ราย มีบุคลากรได้รับการฝึกอบรมภายในสถานประกอบการประมาณกว่า 1,200 ราย และสามารถลดต้นทุน

การผลิตให้แก่ภาคอุตสาหกรรมได้มากกว่า 5% ต่อราย คิดเป็นมูลค่ามากกว่า 90 ล้านบาทต่อปี

กพร. มีการวางแผนเป้าหมายโดยการสร้างผู้เชี่ยวชาญด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ให้เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ทุก ๆ จังหวัดที่มีการประกอบการด้านเหมืองแร่ จังหวัดละอย่างน้อย 2 ราย เพื่อให้คำแนะนำเบื้องต้นแก่สถานประกอบการได้ อันจะเป็นการสร้างความต่อเนื่องในกิจกรรมด้านการส่งเสริมให้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตต่อไป สำหรับกลุ่มเป้าหมายในการสร้างผู้เชี่ยวชาญ จะมุ่งเน้นสร้างผู้เชี่ยวชาญ 2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มเจ้าของกิจการและพนักงานภายในสถานประกอบการที่มีความพร้อม และกลุ่มวิศวกรของ กพร.

โดยผลสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพที่ทางที่ปรึกษาได้นำเสนอให้แก่โรงงานที่เข้าร่วมโครงการฯ โดยวัดผลการเพิ่มประสิทธิภาพจากผลการประหยัดพลังงานไฟฟ้าต่อปี ที่คำนวณได้ จากผลดำเนินการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมตามมาตรการที่ได้นำเสนอไป กลุ่มสถานประกอบการโรงแต่งแร่ และโรงไม่ บด และย่อยหิน รวม 18 ราย สามารถประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้รวมทั้งสิ้นประมาณ 2.54 ล้านบาทต่อปี ซึ่งมีการลงทุนในการเพิ่มประสิทธิภาพตามมาตรการต่างๆ ทั้งสิ้นประมาณ 2.2 ล้านบาท โดยมีระยะเวลาดำเนินการเฉลี่ยอยู่ 0.86 ปี

วิศวกรอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ

วิศวกรลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบ

วิศวกรสรุปผลให้ผู้ประกอบการ

การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีรีไซเคิล เพื่อการพัฒนาของเสียเป็นแหล่งทรัพยากรทดแทน

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) ได้ให้ความสำคัญกับปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรแร่ในขนาดความถี่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการรีไซเคิลขยะหรือของเสียเพื่อแยกสกัดแร่และโลหะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ รวมถึงแปรรูปเป็นพลังงานทดแทน หรือที่เรียกกันหลายประเทศว่า “Urban mining” โดยที่ผ่านมาได้ดำเนินโครงการต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมการนำขยะหรือของเสีย รวมถึงผลพลอยได้ (หรือ By-products) จากกระบวนการผลิต กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เพื่อเป็นแหล่งทรัพยากรทดแทนโดยเฉพาะด้านแร่และโลหะให้แก่ภาคอุตสาหกรรม โดยอาศัยจุดแข็งของ กพร. ที่มีผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีแร่ และด้านเทคโนโลยีโลหการ ซึ่งเป็นรากฐานของเทคโนโลยีรีไซเคิล โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

เจ้าหน้าที่เข้าร่วมกระบวนการทดลอง

การชั่งเสกวัสดุเพื่อเตรียมการทดลอง

1.) ได้มุ่งเน้นการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีรีไซเคิลในเชิงพื้นที่ เพื่อพัฒนาของเสียเป็นแหล่งทรัพยากรทดแทน และนำไปสู่การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ที่ได้กำหนดหนึ่งในแนวทางการพัฒนาประเทศ โดยการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งให้ความสำคัญกับการสร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้วที่มีประสิทธิภาพ การขับเคลื่อนสู่ Zero Waste Society และการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco-industrial town) เพื่อลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติใหม่ ลดการเกิดขยะและปัญหามลพิษต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมาย จำนวน 2 พื้นที่ ได้แก่ (1) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีสวนอุตสาหกรรมโรจนะเป็นพื้นที่เป้าหมาย และ (2) จังหวัดจังหวัดชลบุรี โดยมีเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครเป็นพื้นที่เป้าหมาย โดยได้ส่งเสริม พัฒนา และถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีรีไซเคิลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อให้สามารถนำขยะหรือของเสียทั้งจากภาคอุตสาหกรรมและภาคครัวเรือนที่เกิดขึ้นในพื้นที่เป้าหมายมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ในเชิงพาณิชย์

2) ได้พัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีรีไซเคิลซากแผ่นวงจรและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่มีอยู่ของ กพร. โดยได้พัฒนาเทคโนโลยีรีไซเคิลทองคำบริสุทธิ์จากซากแผ่นวงจรอิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่ใช้สารไซยาไนด์ ด้วยวิธีโลหวิทยาสารละลาย (Hydrometallurgy) ร่วมกับโลหวิทยาไฟฟ้า (Electrometallurgy) และวิธีโลหวิทยาความร้อน (Pyrometallurgy)

3) ได้พัฒนาและขยายผลเทคโนโลยีรีไซเคิลที่มีอยู่ของ กพร. และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาและประยุกต์ใช้วัตถุดิบทดแทนวัสดุหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในงานก่อสร้าง โดยเฉพาะในส่วนงานโครงสร้างงานสถาปัตยกรรม งานถนน/ทางเดิน/ทางเท้า และงานตกแต่ง รวมทั้งพัฒนาผลงานต้นแบบที่ใช้วัตถุดิบทดแทนดังกล่าวในงานก่อสร้าง เพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมก่อสร้างและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องนำไป

ทั้งนี้ ขยะหรือของเสียเป้าหมายที่ได้พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีรีไซเคิลในปีงบประมาณนี้แสดงในตารางที่ 1 โดยคาดว่าผลจากการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จะทำให้มีอัตราการใช้ประโยชน์ขยะหรือของเสียเป้าหมายโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น หรือมีมูลค่าเพิ่มจากการลงทุนและ/หรือการนำขยะหรือของเสียเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากกว่า 150 ล้านบาทต่อปี

การบรรจุเศษวัสดุเพื่อเตรียมอัดขึ้นแบบ

ตารางที่ 1 ขยะหรือของเสียที่ได้ศึกษา รวบรวม และพัฒนาเทคโนโลยีรีไซเคิลต้นแบบในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ประเภทขยะ หรือของเสีย	ผลิตภัณฑ์ที่ได้	พัฒนาเป็น เทคโนโลยี ต้นแบบ 1/	ศักยภาพ การถ่ายทอดเทคโนโลยี		เทคโนโลยี ในประเทศ
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ	
1. แม่เหล็กกำลังสูงที่ไม่ใช้แล้ว ที่มีนีโอดิเมียม (Neodymium, Nd) เป็นองค์ประกอบ	นีโอดิเมียมออกไซด์ (วัตถุดิบตั้งต้น ในการผลิตแม่เหล็กกำลังสูง)	✓	✓	✓	ไม่มี
2. ตะกอนจากกระบวนการขัดเตรียม ชิ้นแม่เหล็กกำลังสูงที่มีนีโอดิเมียม (Neodymium, Nd) เป็นองค์ประกอบ	นีโอดิเมียมออกไซด์ (วัตถุดิบตั้งต้น ในการผลิตแม่เหล็กกำลังสูง)	✓	✓	✓	ไม่มี
3. แบตเตอรี่โทรศัพท์ที่ไม่ใช้แล้วที่มี ลิเทียม (Lithium, Li) เป็นองค์ประกอบ	ลิเทียมคาร์บอเนต (Li_2CO_3) (วัตถุดิบตั้งต้นในการผลิต แบตเตอรี่ Li-ion)	✓	✓	✓	ไม่มี
4. ซากแผ่นขัดหัวอ่านฮาร์ดดิสก์ (Hard disk)	ดินบุกริสุทธิ	✓	✓	✓	ไม่มี
5. ฝุ่นเหล็กจากกระบวนการขัดผิว	เฟอร์ริกออกไซด์ (สารให้สี (Pigment) ในอุตสาหกรรมเซรามิก)	✓	✓	✓	ไม่มี
6. น้ำยาชุบโครเมียมเสื่อมสภาพ	โครเมียมออกไซด์ (สารให้สี (Pigment) ในอุตสาหกรรมเซรามิก)	✓	✓	✓	ไม่มี
7. ฝุ่นจากกระบวนการบดย่อย และแยกตะกอนอะลูมิเนียม	อิฐมวลเบาแบบ AAC (Autoclaved Aerated Concrete) สำหรับงานก่อสร้าง	✓	✓	✓	ไม่มี
8. ฝุ่นจากกระบวนการเตรียม วัตถุดิบในกระบวนการหลอม อะลูมิเนียม	ฟลักซ์ (Flux) สำหรับถลุงโลหะ	✓	✓	✓	ไม่มี
9. ซากแผ่นวงจรอิเล็กทรอนิกส์/ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	ทองคำบริสุทธิ์ (เทคโนโลยีรีไซเคิล โดยไม่ใช้สารไซยาไนด์)	✓	✓	✓	ไม่มี
10. เศษร็อควูล (Rockwool)	- กระเบื้องดินเผาเย็นมุงหลังคา - Asphalt concrete ผสมร้อน	✓	✓	✓	ไม่มี

หมายเหตุ 1/ การพัฒนาเทคโนโลยีต้นแบบ โดยศึกษาทดลองเทคโนโลยีรีไซเคิลในระดับห้องปฏิบัติการ (Lab scale) เพื่อพิสูจน์ความเป็นไปได้ทางเทคโนโลยีและสร้างความมั่นใจให้แก่นักลงทุน/ผู้ประกอบการเพื่อผลักดันให้เกิดการรีไซเคิลของเสียเป้าหมายในเชิงพาณิชย์

ด้านโลจิสติกส์อุตสาหกรรม

การจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคอุตสาหกรรม

การจัดการโลจิสติกส์ และโซ่อุปทานภาคอุตสาหกรรม

การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรม ปี 2560 ได้ดำเนินการตามแผนงานการยกระดับความสามารถการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานของภาคอุตสาหกรรม ด้วยเงินงบประมาณทั้งสิ้น 46.7368 ล้านบาท จำนวน 15 โครงการ โดยสามารถพัฒนาสถานประกอบการ จำนวน 335 ราย พัฒนาคู่มือมาตรฐานโลจิสติกส์ 1,224 ราย และลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานคิดเป็นมูลค่า 2,075 ล้านบาท แสดงผลการเปรียบเทียบแผน-ผล ดังตาราง

เป้าหมาย	แผน	ผล
สถานประกอบการ (ราย)	297	335
บุคลากร (คน)	1,080	1,224
มูลค่าการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ และโซ่อุปทาน (ล้านบาท)	1,600	2,075

ผลการดำเนินงานตามรายการยกระดับ การปฏิบัติการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานสู่ความเป็นเลิศ

สามารถพัฒนาสถานประกอบการให้ประยุกต์ใช้เทคนิคการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานที่มีประสิทธิภาพ โดยการให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้กับกลุ่มอุตสาหกรรม S-Curve กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีต้นทุนโลจิสติกส์สูง และกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการพัฒนาอย่างยั่งยืน การพัฒนาการเชื่อมโยงโซ่อุปทานของกลุ่มอุตสาหกรรม SMEs และการส่งเสริมอุตสาหกรรมดีเด่นเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี รวมจำนวน 85 ราย ส่งผลให้สถานประกอบการมีต้นทุนด้านโลจิสติกส์ลดลงและมีประสิทธิภาพการจัดการเพิ่มขึ้น คิดเป็นมูลค่ากว่า 1,230 ล้านบาท นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมอุตสาหกรรมดีเด่นด้านการจัดการโลจิสติกส์เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี โดยในปี 2560 สถานประกอบการที่ได้รับรางวัลอุตสาหกรรมดีเด่น ประเภทการจัดการโลจิสติกส์ ได้แก่ บริษัท ทีไอซี โกล คอล จำกัด

สนับสนุนการพัฒนาสู่ระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทานเชิงดิจิทัล

เป็นการส่งเสริมให้สถานประกอบการสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการด้านโลจิสติกส์ของภาคอุตสาหกรรม อาทิ ระบบสารสนเทศสำหรับการวางแผนทรัพยากรทางธุรกิจขององค์กร (ERP) และระบบบริหารจัดการคลังสินค้า (Warehouse Management System: WMS) รวมจำนวน 30 ราย ส่งผลให้สถานประกอบการมีต้นทุนด้านโลจิสติกส์ลดลงและมีประสิทธิภาพการจัดการเพิ่มขึ้น คิดเป็นมูลค่ากว่า 680 ล้านบาท

เสริมสร้างขีดความสามารถการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานเชิงพื้นที่

เป็นการส่งเสริมการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานธุรกิจสินค้าอุตสาหกรรมในพื้นที่การค้าชายแดน ได้แก่ ภาคเหนือ จังหวัดเชียงรายและเชียงใหม่ ภาคตะวันออกเฉิยงเหนือ จังหวัดมหาสารคามและหนองคาย และภาคตะวันออก จังหวัดสระแก้ว รวมจำนวน 20 ราย ส่งผลให้สถานประกอบการมีต้นทุนด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานลดลงและมีประสิทธิภาพการจัดการเพิ่มขึ้น คิดเป็นมูลค่ากว่า 100 ล้านบาท

สร้างความพร้อมด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานรองรับการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์

โดยการสร้างความพร้อมด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้กับสถานประกอบการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ อาทิ ส่งเสริมการวางแผนเพื่อการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ หรือ Business Continuity Management: BCM และความปลอดภัยสำหรับโซ่อุปทาน มาตรฐาน ISO 28000) ส่งเสริมการพัฒนารบรรจุภัณฑ์ (Packaging) เพื่อการเพิ่มมูลค่าการส่งเสริม และจัดทำมาตรฐานด้านโลจิสติกส์เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าภายใต้มาตรฐานที่ the United Nations Centre for Trade Facilitation and Electronic Business (UN/CEFACT) กำหนด พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดการนำไปใช้ในสถานประกอบการ รวมจำนวน 120 ราย

การสร้างบุคลากรและฐานข้อมูลด้านโลจิสติกส์ เพื่อการอุตสาหกรรม

เป็นการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้กับผู้ประกอบการและบุคลากรภาคอุตสาหกรรม โดยการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมจำนวน 1,224 คน ได้แก่ (1) ฝึกอบรมหลักสูตรนักโลจิสติกส์อุตสาหกรรมมืออาชีพ ระดับสากล จำนวน 4 หลักสูตร รวม 374 คน (2) ฝึกอบรมหลักสูตรการสร้างที่ปรึกษาด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เพื่อพัฒนาเป็นเครือข่ายที่ปรึกษาด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชน จำนวน 3 หลักสูตร จำนวน 36 คน และมีสถานประกอบการนำร่อง เข้าร่วมการให้คำปรึกษาเชิงลึก จำนวน 17 ราย (3) Workshop สัมมนาขยายผลความรู้การจัดการโลจิสติกส์ภายในองค์กร 6 จังหวัด ในพื้นที่ จังหวัดอุบลราชธานี มหาสารคาม สระแก้ว ระยอง สุโขทัย ชุมพร พัทลุง ภูเก็ต รวมจำนวน 544 คน และ (4) การฝึกอบรม ด้านมาตรฐานและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมจำนวน 270 คน

นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมการประยุกต์ใช้นวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน และพัฒนาฐานข้อมูลตัวชี้วัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน และมาตรฐานด้านโลจิสติกส์เช่น ตัวชี้วัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรม (Industrial Logistics Performance Index: ILPI) ตัวชี้วัดประสิทธิภาพซัพพลายเชน (Supply Chain Performance Index: SCPI) เกณฑ์ประเมินศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์ (Logistics Scorecard)

ส่วนที่ 4

กิจกรรมในรอบปี

การสร้างบุคลากรและฐานข้อมูลด้านโลจิสติกส์ เพื่อการอุตสาหกรรม

นายวิญญู ทับเที่ยง อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ พร้อมคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ เข้าร่วมพิธีทำบุญตักบาตร เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล ครบรอบ 1 ปี วันสวรรคต พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร 13 ต.ค. 60 ห้างโกลด์ซัน 1 สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

นายวิญญู ทับเที่ยง อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เป็นประธานในพิธีเปิด งาน Green Mining Award 2017 เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2560 ณ ห้องแกรนด์บอลรูม โรงแรมเซ็นจูรี่ พาร์ค กทม.

การสร้างบุคลากรและฐานข้อมูลด้านโลจิสติกส์ เพื่อการอุตสาหกรรม

นายวิญญู ทับเที่ยง อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ พร้อมคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ เข้าร่วมพิธีทำบุญตักบาตร เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล ครบรอบ 1 ปี วันสวรรคต พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร 13 ต.ค. 60 ห้างโกลด์ซัน 1 สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

นายวิญญู ทับเที่ยง อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เป็นประธานในพิธีเปิด งาน Green Mining Award 2017 เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2560 ณ ห้องแกรนด์บอลรูม โรงแรมเซ็นจูรี่ พาร์ค กทม.

นายวิชณุ กับเที่ยง อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
เป็นประธานในพิธีเปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560
ที่เกี่ยวข้องกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นฯ ระหว่างวันที่ 14-15 กันยายน 2560 ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์ ถนนพหลโยธิน กรุงเทพมหานคร

คณะผู้แทนไทย เข้าร่วมการประชุม 14th ASOMM Working Groups ณ กรุงเนปยีดอ
สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ระหว่างวันที่ 25-27 กรกฎาคม 2560

นายวิมล กับเที่ยง อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
นายนิวัติ มณีชัย รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี พร้อมคณะผู้บริหาร
และเจ้าหน้าที่ ให้การต้อนรับอธิบดีกรมนโยบายด้านวัตถุดิบ
กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า สาธารณรัฐเช็ก เพื่อหารือเกี่ยวกับ
การสำรวจทางธรณีวิทยา การทำแผนที่ และอุตสาหกรรมเหมืองแร่
เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2560 ณ ห้องประชุมตึก ขัน 2 กรมอุตสาหกรรม
พื้นฐานและการเหมืองแร่

นายวิชณุ กับเที่ยง อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้แถลงข่าว
เพื่อประกาศใช้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2560
ณ ห้องประชุมตึก ขัน 2 กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

นายวิชณุ กับเที่ยง อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เข้าร่วมพิธีถวายพระพรชัยมงคล
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 65 พรรษา
ณ ห้องโถง ชั้น 1 อาคารสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

คณะผู้จัดทำหนังสือรายงานประจำปี 2560 กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

นายเชนุ	อมรโชติ	ประธานคณะทำงาน
นางสาวมยุรี	ปาลวงศ์	คณะทำงาน
นางนัยนา	กัลลประวิทย์	คณะทำงาน
นายสัจจา	สารานียกิจ	คณะทำงาน
นางสุนันทา	สันศักดิ์การ	คณะทำงาน
นายพงศ์บุณย์	บุญประดิษฐ์	คณะทำงาน
นางวรินทร์ทิพย์	กัพนานต์	คณะทำงาน
นางวลลี	ศิลาชนกชัย	คณะทำงาน
นางสาววันดี	เย็นเป็นสุข	คณะทำงาน
นางสาวอุไรวรรณ	สถิตพงษ์	คณะทำงาน
นางสาววิริตนา	ปานอินทร์	คณะทำงาน
นายธวัชพล	รุ่งศรีทอง	คณะทำงาน
นายเดชา	คำแก้ว	คณะทำงานและเลขานุการ
นางกนิษฐา	สุคนธสิงห์	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
นายเอกลักษณ์	ศรีรงค์	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

สถานที่ติดต่อ

75/10 กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กระทรวงอุตสาหกรรม

ถ.พระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

<http://www.dpim.go.th>

